

Milijon nemških delavcev odšlo na lakotno stavko

Ameriška vojaška vlada
obljubila \$750.000.000
za prehrano Nemcev

MONAKOVO, 23. jan. — Naj-
večja stavka v Nemčiji po pred-
Hitlerjevi dobi se je danes začela,
ko so prve skupine 1.000.000
bavarskih delavcev pustile svo-
ja dela v znak protesta proti po-
manjkanju hrane.

Stavko je sklicala bavarska
Federacija strokovnih unij, ki
šteje 700.000 članov, začela pa
se je z uposlenci pri pouličnih
železnih in vlakih. Edino vlak-
ki, ki so v službi ameriških vo-
jaških sil, niso prizadeti od
stavke.

Ulični promet v Monakovem popolnoma ustavljen

V Monakovem so ulice popol-
noma prazne. Nekatere poulične
železnice so se ustavile celo pred
uradnim začetkom napovedane
stavke, pred polnočjo.

Pričakuje se, da bo stavka v
polnem razmahu šele po sedmi
uri jutraj, ko morajo delavci
dnevni števci zamenjati nočne.
Najbolj bodo prizadeta veli-
ka mesta kot Monakovo, Augs-
burg, Regensburg, Wuertzburg,
Coburg in Nurnberg, kjer se je
še danes končala stavka 100-
000 delavcev.

Federacija strokovnih unij je
pozvala na stavko vse delavce z
izjemo tistih, ki so uposljeni pri
vojaški vladi, javnih ustanovah,
klinih, policiji, radiju, časopi-
sih in telefonu.

Delavski voditelji zanikujejo politične motive

Voditelji nemških strokovnih
unij so izjavili, da stavka nima
nič skupnega s politiko, ampak
da je le opozorilo oblastem, da
rešijo obupen položaj prehrane.
Neki predstavnik federacije je
izjavil, da bavarska vlada ni
podvela dovolj močne ukrepe,
da bi se ta položaj popravilo.

Poleg 1.000.000 delavcev v
Bavarski se stavke širijo tudi
v angleški zoni. Bavarska vlada
pa se nahaja na nujni seji in
razmotriva o merah za omilitve
stavke.

Dvo z o n s k i anglo-ameriški
kontrolni odbor je odobril opro-
stitev 5.000 ton importirane ma-
sti in 20.000 ton sladkorja, da se
v prihodnjem mesecu podprejo
odmerki 40.000.000 Nemcev v
zahodnih zonah. Nemški eko-
nomski odbor pa je na glasova-
nju sprejel predlog, da se vsem
farmerjem, v obeh okupacijskih
zonah, odvzamejo njihovi od-
merki masla za dobo šestih ted-
nov in da se to maslo pošlje v
Porurje.

Ameriški uradnik obljubil \$750.000.000 za prehrano

BERLIN, 23. jan. — Uradnik
ameriške vojaške vlade je danes
potom radia obljubil Nemcem,
da bosta Zedinjene države in
Anglija potrošili \$750.000.000
za prehrano zapadne Nemčije v
tekočem letu.

Soglasno z nedavnim sporazu-
mom bo Amerika plačala 80 od-
stotkov tega zneska, kar pomeni
\$600.000.000.

Izvršni odbor CIO se izrekel proti tretji politični stranki

Sklep ni obvezen za lokalne unije,
izjavlja predsednik Murray

WASHINGTON, 22. januarja — Izvršni odbor CIO
je nocoj formalno sklenil, da je nasproten tretji politični
stranki in letošnji predsedniški kampanji.

Predsednik CIO Philip Mur-

ray je naznanil, da je izvršni od-
bor po osemurnem zasedanju s
33 glasovi proti 11 sprejel reso-
lucijo, v kateri se tretjo politič-
no stranko označuje kot "politič-
no nepremišljeno."

V resoluciji se ne omenja Wallace-ovega imena

Sprejeta resolucija ne omenja
imena Henry A. Wallace-a, ki je
predsedniški kandidat tretje
stranke. Ko se je Wallace-u po-
ročalo, kaj je zaključil izvršni
svet CIO, ni podal nobenega ko-
mentarja. Nahaja se na svoji
farmi v South Salem, N. Y.

Murray je povedal časnikar-
jem, da je devet podpredsedni-
kov izvršnega odbora CIO na
posebni seji, ki se je vršila že
včeraj, odobrila resolucijo z 8
glasovi proti 1. Edini, ki ji je
nasprotnoval, je bil Albert J.
Fitzgerald, predsednik CIO
United Electrical Workers.

Bridges je vodja grupe Wallace-ovih pristašev

Opozicijo proti resoluciji na
seji izvršnega odbora je vodil
Harry Bridges, ki je predsednik
pristaniških delavcev, Interna-
tional Longshoremen's Union,
na zapadni obali.

Bridges je pozneje povedal
časnikarjem, da se pristaniški
delavci ne smatrajo vezane po
sklepu izvršnega odbora, ob-
nem pa je poudaril svojo na-
daljno podporo CIO odbora za
politično akcijo. Ko je bil vpra-
šan, če bo še nadalje obdržal
svoj urad pri okrožni organizaci-
ji CIO v Californiji, je odvr-
nil, da tega ne ve.

V pojasnilo svoje podpore
Wallaceove kandidature je
Bridges rekel, da demokratije
sploh nimajo nobene prilike, da
bi zmagali pri letošnjih volit-
vah ter dostavil, da se je izvršni
svet CIO s svojo današnjo akci-
jo indirektno izrekel za ponovno
izvolitev Trumana.

Nova stranka bi ogrožala progressive v kongresu

V sprejeti resoluciji je med
ostalim rečeno, da ako bi se CIO
izrekla za tretjo politično stranko,
da se izvolijo progresivni kongres-
pri volitvah v jeseni.

Ameriška delavska federaci-
ja še ni zavzela stališča glede
tretje stranke oziroma Walla-
ce-a, toda predsednik William
Green je izjavil, da bo organizi-
rano delavstvo nasprotovalo
Wallace-u in da on smatra tret-
jo stranko za "politično napa-
ko."

Murray je v razgovoru s čas-
nikarji izjavil, da ni nobeden iz
med članov eksekutive vsled
sprejema resolucije proti tretji
stranki zagrozil z izstopom in se
posebno zanikal, da je bil
Bridges vsled političnega nesog-
lasja odstavljen kot okrožni
direktor CIO v Californiji.

Predsednik CIO je potem po-
udaril, da ni v resoluciji ničesar,
kar bi se moglo tolmačiti kot da
so lokalne unije CIO obvezane
slediti sklepu izvršnega sveta.

Clevelandska federacija proti tretji stranki

Clevelandska delavska fede-
racija je na svoji seji v sredo

zvečer s 57 glasovi proti trem
zavrgla predlog za podpiranje
tretje stranke in Henry A. Walla-
ce-a. Predlog je stavil Ernest
Paskell, delegat črkostavske
unije, ki je izjavil, da za to ni
bil pooblaščen od unije, temveč
da je predlog stavil le v svojem
imenu.

Tajnik federacije, ki pripada
AFL, William Finegan, je po
seji rekel, da federacija deluje
na programu za vzajemno politi-
čno akcijo s centralnim svetom
clevelandskih unij CIO, pri
kateri se bo delalo roka v roki
z demokratsko stranko.

Finegan je dejal, da je večina
vodilnih oseb pri CIO očitno
naklonjena takemu programu.

Voditelj farmarske unije podprl Wallace-a

DES MOINES, Ia., 23. jan. —
Predsednik Farmarske unije v
Iowi Fred W. Stover je včeraj
podprl Wallace-a pri njegovi
kandidaturi za predsednika.

Stover je v uradnem glasilu
farmarske unije napisal članek,
v katerem je izjavil: "Wallace-
ova kandidatura nam omogoča,
da volimo za mir in da tudi go-
vorimo za mir."

Napačno ime

V poročilu o poroki Miss Jen-
nie Demshar in Mr. Lloyd Mil-
ler se je pomotoma poročalo,
da je nevesta hči Mr. in Mrs.
George Demshar, in sicer bi se
moralo pravilno glasil, da je
Mr. in Mrs. Frank Demshar iz
3569 W. 61 St.

Srnjakova večerja in ples

Lovci St. Clair Rifle & Hunt-
ing kluba bodo jutri večer po-
gostili svoje goste in prijatelje
s fino in okusno pripravljeno
srnjakovo večerjo v Slov.
del. domu na Waterloo Rd. Po-
leg srnjakove pečenke bodo
imeli tudi pohana in pečena pi-
ščeta ter razne druge dobrote,
ki bodo zelo tekle vsem poset-
nikom. Servirati se bo pričelo
ob 7:30 uri zvečer. Poleg večer-
je bodo lovci tudi priredili ples
v obeh dvoranah, za kar so na-
jeli Vadalov orkester, ki bo
igral v zgornji dvorani in Uran-
karjeve fante za ples v spodnji
dvorani. Lovci vabijo na obilen
obisk, ker žal ne bo nikomur,
kdor bo prišel.

Iz bolnišnice

Miss Mamie Bokal se je vrni-
la iz Cleveland Clinic bolnišni-
ce na svoj dom na 731 E. 157
St., kjer jo prijateljice lahko
obiščejo.

Dvojica aretirana

Policija je včeraj aretirala ne-
kega 25 let starega kovinskega
delavca in njegovo 20-letno voj-
no nevesto iz Francije, ki sta
osumljena, da sta pretekli me-
sec vlomila v privatno blagaj-
no predsednika William Taylor
Son & Co.

V NEDELJO — Dramsko društvo "Ivan Cankar" vprizori ko-
medijo v treh dejanjih "Zadrega nad zadrego" v Slov.
nar. domu na St. Clair Ave. — Pričetek ob 7.30 uri zvečer.

ZAHTEVA SE DODATNIH 200 MILIJONOV ZA RAZVOJ ATOMSKE SILE

WASHINGTON, 23. jan. —
Predsednik Truman je danes naslovil na kon-
gres zahtevo, da se vladi
dovoli dodatna vsota \$1-
320.000.000 za kritje vlad-
nih izdatkov v tekočem le-
tu, in izjavil, da se med
ostalim potrjuje dodatna
vsota 200 milijonov dolar-
jev za "večjo atomsko kon-
strukcijo."

Preds. ni odkril, kakšen
ima biti ta atomski projekt,
toda njegova zahteva, da
se vladi poveri oblast za
sklepati pogodbe za "naprave,
ki niso bile predvidevane",
ustvarja vtis, da se gre za
tajne atomske naprave.

Del zahtevane vsote, ki
bo dana na razpolago Komu-
siji za atomsko energijo, bo
verjetno uporabljena pri
gradnji nove atomske po-
staje na otoku Eniwetok v
bližini Marshall otokov, kjer
se bodo preizkušala nova
atomska orožja.

Posebne predstave

Pričenjski v soboto 31. januar-
ja se bo vsako soboto popoldne
vedilo poseben program ama-
terjev na odru Norwood gleda-
lišča. Priliko bodo imeli otroci,
stari od 5 do 17 let, da si pridobi-
jo nagrade za svoje izvajanje
najsibo v petju, godbi ali plesu
na odru.

Delničarska seja SDD

Letna delničarska seja Slov.
del. doma na Waterloo Rd. se
bo vršila v nedeljo popoldne ob
dveh. Vabi se posamezne del-
ničarje ter društva-delničarje
na obilno udeležbo.

Pobiranje asesmenta

Tajniki društev, ki zborujejo
v okrožju Slovenskega doma na
Holmes Ave., bodo pobirali me-
sečni asesment ob navadni uri
v soboto 24. in v ponedeljek 26.
januarja.

EKSEKUTIVA SANSa PODPRLA WALLACEA IN TRETJO STRANKO

Na seji izvršnega odbora
SANSa, ki se je vršila v so-
boto 17. januarja, je ekse-
kutiva soglasno indorsirala
Henry A. Wallace-a in se iz-
rekla za novo progresivno
stranko.

V smislu zaključka iz-
vršnega odbora bo iz Glav-
nega urada SANSa kmalu
uradni naznanjen sklep gle-
de politične akcije med
ameriški Slovenci in ob-
javljena resolucija glede
Wallace-a in nove stranke.
SANS bo urgiral vso slo-
vensko delavstvo v naši de-
želi, da da vso podporo
Wallace-u in tretji stranki.

Med ostalimi važnimi
sklepi je bil sprejet tudi
sklep, da se podvzame veli-
ko kampanjo za zbiranje
prispevkov za sklad "Na-
rodnega odbora za svobodni
tisk." Kvota je \$50.000.

Seji so poleg ostalih članov
izvršnega odbora prisostvovali
tudi člani ožjega odbora
"Narodnega odbora za
svobodni tisk" in sicer
predsednik Frank Česen,
tajnica Josephine Tratik
in blagajnik John Pollock.

Več o tej važni seji ekse-
kutive SANSa bo poročano
pozneje.

Bevin svari Rusijo, da se bo zapadna Evropa združila

Domače vesti

Delničarska seja

V nedeljo 25. januarja ob
1:30 uri popoldne se vrši letno
zborovanje delničarjev korporaci-
je Slovenskega doma na Hol-
mes Ave. Delničarji so prošeni,
da se zborovanja udeležijo v
polnem številu.

Pobiranje asesmenta

Ker bo v nedeljo 25. jan. bo-
do tajniki društev, ki zborujejo
v Slov. nar. domu na St. Clair
Ave., za ta mesec pobiral ases-
ment jutri v soboto večer, v
spodnji dvorani. Vabi se vse, ki
bodo prišli plačat asesment, da
počakajo nekoliko v dvorani,
ker bo policijski varnostni ode-
lek kazal slike v zvezi z kam-
panjo za preprečenje prometnih
nesreč.

Tajnica društva "Napredek"
št. 132 ABZ sporoča, da bo po-
birala asesment v ponedeljek
večer od 6. do 8. ure v Slov.
društvenem domu na Recher
Ave.

Tajniki društev, ki zborujejo
v Slov. del. domu na Waterloo
Rd. bodo pa pobirali asesment
v soboto večer, 24. januarja, od
6. do 8. ure.

Iz bolnišnice

Mrs. Jennie Gerl iz 19807
Shawnee Ave. se je včeraj vr-
nila iz bolnišnice na svoj dom,
kjer jo prijateljice in znanci
lahko obišejo. Zahvaljuje se
vsem za obiske, cvetlice in kar-
tice, ki jih je v bolnišnici pre-
jela.

Spolzčnost v kabareti

Pod grožnjo državne komisi-
je za žganjski monopol so noč-
ni kabareti v Clevelandu ukini-
li vse nadaljne "plesne predsta-
ve," pri katerih so pol nage žens-
ke glavna privlačnost. Lastniki
teh kabaretov so nato skli-
cali sejo, da se pogovorijo, kaj
storiti, ker je business zadnje
čase tako slab, da je baje mo-
goče privabiti "publiko" edino
le s takimi spolzkimi predsta-
vami.

Zločinstvo med mladino

Mladinski oddelek cleveland-
ske policije poroča, da je lani
razbil devet "gangov" mladins-
kih zločincev, med katerimi je
bilo mnogo dečkov v kratkih
hlačah, navzlec temu pa da je
zločinstvo med mladoletnimi
osebami v letu 1947 narastlo za
10.3 odstotkov.

Hrvatski radio klub

V nedeljo bo Hrvatski radio
klub, ki oddaja svoj program
vsako soboto popoldne med
3:30 in 4. uro potom WADC ra-
dio postaje v Akronu, obhajal
svojo drugo obletnico z obšir-
nim programom in plesom v
Sachsenheim dvorani na 1440
E. 55 St. Program se bo pričel
ob 2:30 popoldne ter vsebuje
pevske, godbene in plesne toč-
ke. Ples se bo pričel zvečer ob
7:30 uri.

Francija pozivlje Belgijo, Holandijo in Luksemburg, naj se priključijo politični in vojaški zvezi zapada

LONDON, 22. januarja—Angleški zunanji minister
Ernest Bevin je danes naznanil, da se je podvzelo korake s
strani Anglije in Francije za ustanovitev zapadno-evropskega
bloka za borbo proti "poskusom Rusije, da se polasti
kontrolne nad celim kontinentom."

Bevin je opozoril Sovjetsko

zvezo, da bo politika katere ko-
li dižave za kontrolo nad Evro-
po "neizogibno" vodila v novo
svetovno vojno.

Angleški zunanji minister je
govoril v parlamentu in med
ostalim poudaril tudi to-le:

"Verujem, da je prišel čas za
konsolidacijo zapadne Evrope."

Francija vabi v zvezo ostale zapadne države

V Parizu pa so istočasno tu-
di francoski uradniki pozvali
Belgijo, Nizozemsko in Luksem-
burg, naj se priključijo Angliji
in Franciji v politični, vojaški
in ekonomski zvezi.

Bevin je v svojem govoru v
parlamentu izjavil, da je odpor
Rusije proti Marshallovemu na-
črtu razgalil njene želje, da kon-
trolira zapadno Evropo in deže-
le, ki se že nahajajo v njeni sfe-
ri. Položaj v Grčiji je označil za
"delikatno položaj" tiste vrste,
ki lahko "povzroči nov svetovni
ogenj."

Bevinov napad na Rusijo je
bil eden najbolj trpkih, kar jih
je povzdel v teku dveh let in pol
kot zunanji minister Anglije. Iz-
razil pa je obenem tudi up, da
bo "demokratska zveza zapadne
Evrope prej ali slej premagala
ideološke razlike med vzhodom
in zapadom."

"Mi imamo pravico, da orga-
niziramo sorodne sile zapada
isto kot so oni (Rusi) imeli pravi-
co, da organizirajo sorodne
sile vzhoda."

Tudi Italija bo povabljena v zvezo zapadnih držav

Bevin je pojasnil, da bodo tu-
di ostale "zgodovinske evropske
države, vključno nova Italija,"
povabljene v to združeno sku-
pino in da bo Anglija na Sred-
njem vzhodu nadaljevala z gra-
ditvijo sistema sodelovanja, ki
bo povezano z odgovornostjo za
medsebojno obrambo.

Kar se tiče dogodkov v Grči-
ji, je angleški zunanji minister
izjavil, da se tam vršijo "sirovi
in stalni poskusi, da se to de-
želo spravi v sovjetsko zono
vpliva", da pa je Anglija pri-
pravljen "umakniti svoje čete
tako, ko bodo severne sosedje
obljubile, da bodo Grčijo pusti-
le pri miru."

Bevin je s svojim govorom
odprl parlamentarne debate gle-
de angleške zunanje politike.
Dva komunistična poslanca sta
tako protestirala proti njego-
vim izjavam.

Pohvalil Marshallov načrt in Zedinjene države

Bevin je ponovno podprl
Marshallov načrt, katerega je
označil za "zdrav razum", da se
pospeši obnova Evrope. Rekel
je, da ne vidi ničesar narobe v
ameriških zahtevah, da naj ev-
ropske države storijo vse kar
morejo, da svojo hišo spravijo
v red.

"Ne mislim a tej deželi (Ze-
dinjenim državam) kot o deželi,
katero se napačno predstavlja

kot, neko vrsto Shylocka Wall
Streeta, ampak kot o mladem
življenja polnem demokratič-
nem ljudstvu, kot o deželi, ki ne
poseda samo veliko bogastvo in
velike vires, ampak tudi, ki je
vodi dobra volja in velikoduš-
nost, katero mnogi v starem
svetu sprejemamo za sigurno."

Rusija ima pakt z Belgijo Nizozemsko in Luksemburgom

MOSKVA, 22. jan.—Rusija je
danes podpisala trgovinski spo-
razum z Belgijo, Nizozemsko in
Luksemburgom, javljajo iz bel-
gijskih virov.

Nov grob

JULIANA KEPIC

Snoči je preminila v Lakeside
bolnišnici Juliana Kepic, stara
55 let, stanujoča na 1741 East-
ham Ave. Rojena je bila v Es-
senu na Nemškem, kjer zapu-
šča sorodnike. Bila je članica
društva Naprej št. 5 SNPJ. Tu-
kaj zapušča žalujočega sopro-
ga Franka, doma iz Dragomala,
fara St. Jakob ob Savi, hčer
Patricia Ann, sestro Mrs. Ame-
lia Tomko in več sorodnikov.
Pogreb se bo vršil v ponedeljek
jutraj iz Zeletovega pogrebne-
ga zavoda na 6502 St. Clair
Ave.

Festival in plesna zabava Slovanskega kongresa

V nedeljo 25. januarja bo
clevelandski American Slav
Congress priredil festival s ples-
om v dvorani Bohemian Na-
tional Hall na 4939 Broadway.
Program se bo začel ob 3. uri
popoldan. Vstopnina je samo 75
centov. Vsi Slovenci in Jugo-
slavani so vabljeni, da se udele-
žijo tega festivala.

Vstopnice za igro

Vstopnice za nedeljsko pred-
stavo "Zadrega nad zadrego",
katero vprizori dramsko dru-
štvo "Ivan Cankar" v SND na
St. Clair Ave., se dobijo pri član-
skih društvih ali pa v Orazmvi
slašičarni v SND.

Sovjetski film o nurnberškem procesu

V mali dvorani Severence
Hall na Euclid Ave. in E. 110
St. se bo v torek 3. februarja
kazal sovjetski dokumentarni
film, ki je bil posnet ob priliki
prvega velikega procesa proti
nemškim vojnim zločincem v
Nuernbergu. Ob tej priliki bo
tudi govoril podkonzul Sovjet-
ske zveze v New Yorku Pavel
Fedosimov o edinstvu in svetov-
nem miru. Vstopnice te prired-
be, ki se vrši pod pokrovitelj-
stvom clevelandske podružnice
Sveta za ameriško-sovjetsko
prijateljstvo, so po 75 centov. V
predprodaji so tudi v uradu na-
šega lista.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalec in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

FRANCO IN MARSHALLOV NAČRT

Preteklega leta je angleški zunanji minister Ernest Bevin imel pogovore s predstavnikom španskega fašističnega diktatorja Franca, ki so se sukali okrog možnosti, da se tudi fašistično Španijo vključi v takozvani "Marshalllov načrt za obnovo zapadne Evrope." Vsled vedno bolj poudarjenega značaja tega načrta, ki služi za pobijanje "komunistične nevarnosti" v Evropi, v malo bolj vpljudni obliki kot pa Trumanova doktrina, je popolnoma razumljivo, da se tudi španski fašisti smatrajo za posebno zaslužne pri "pobijanju komunistične nevarnosti," in da so potemtakem upravičeni na isto podporo, kot jo uživajo grški monarhisti, nemški industrijalci in reakcionarne vlade v Italiji in Franciji.

Sedaj, ko ameriški kongres razmotriva o Marshallovem načrtu, je tudi za Franca zadeva postala bolj aktualna. Newyorški časopis "Herald Tribune" piše v zvezi s tem med ostalim tudi to:

"Madridski časopis 'Hoja Lunes' je priobčil apel, da se Španijo vključi v Marshallov načrt. Časopis poudarja, da je gen. Franco vodil borbo v protikomunistični vojni 'ob priliki španske civilne vojne.'"

Španski fašistični časopis ni povedal vseh zaslug diktatorja Franca pri pobijanju "komunistične nevarnosti." Ne samo, da je fašist Franco dal pobiti na tisoče in tisoče španskih demokratov, ki se niso hoteli udinjati njegovemu fašističnemu režimu, ampak je ta Franco pomagal osišču v vojni proti zaveznikom. Fašistična Španija je z vojaškim materialom podpirala nacistično Nemčijo in poslala na rusko fronto svoje legije. Samó vsled sprememb, ki so se zgodile v ameriški zunanji politiki po smrti predsednika Roosevelta, je Franco ostal v sedlu in njegova pozicija se iz dneva v dan jača.

Ni nobenega dvoma, da se v Zedinjenih državah nahajajo mnogi prijatelji diktatorja Franca, ki so bolj lojalni Vatikanu kot pa ustavi naše dežele, ki bodo pomagali svojemu vzornemu protikomunističnemu borcu pri uresničenju njegovih želj.

Že pri podpiranju Čiang Kajseka, de Gaulla, de Gasperija, grškemu narodu vsiljenega angleško-nemškega kralja Pavla itd. itd., je že davno postalo jasno, da se pomoč ne deli potrebnim ljudstvom sveta, ampak, da se jo deli za podpiranje najbolj reakcionarnih in nedemokratskih režimov, ki hočejo s terorjem zadušiti k progresu stremeče borbe ljudstev.

K 70-LETNICI OTONA ŽUPANČIČA

Danes obhaja 70-letnico svojega rojstva eden največjih slovenskih pesnikov—Oton Župančič. Njegovo ime je v slovenski književnosti zapisano z zlatimi črkami poleg imen Prešerna, Aškerc, Gregorčič, Kosovel, Cankarja in ostalih naših velikanih, ki so za nas, številno majhen narod, ustvarili tako bogato zakladnico pesniških in umetniških umotvorov, da se v tem pogledu lahko merimo s številno dosti večjimi narodi.

Oton Župančič še vedno piše. Še vedno njegove pesmi predstavljajo nov in dragocen pridobitek za našo slovensko književnost. Z velikim številom ostalih književnikov in pesnikov, tako mlajših kot starejših, je Oton Župančič danes v svojih delih našel največji smoter vsakega umetnika—služiti svojemu narodu! Tako so poleg udarnikov na delu tudi kulturni udarniki, ki prilagajo svoj delež, da se na ruševinah stare, zgradi novo, mlado in obetajočo Jugoslavijo. Oton Župančič je danes bolj kot kdaj prej potreben svojemu narodu. Ne samo, da odraža duh in veličino tega naroda, ki se je postavil v bran proti kulturnim barbarom in profesionalnim morilcem s severa in zapada, ampak, da tudi spodbuja narod pri ustvarjanju nove, mlade in obetajoče Jugoslavije.

Zato se tudi mi, ameriški Slovenci, pridružujemo čestitkam in željam vsega slovenskega naroda in kličemo našemu pesniku: Na mnoga, mnogaja ljeta!

PREDLOG JUGOSLAVIJE GLEDE NEMSKIH REPARACIJ

BEOGRAD, 21. jan. — Jugoslavija je danes predložila, naj Nemčija plača na račun reparacij \$10,000,000,000 18 članicam Medzavezniške reparacijske komisije.

FREEDOM TRAIN STAL ZAMORCE GLOBO

NEW ORLEANS, 22. jan. — Trije zamorski učitelji, ki so bili aretirani ko so čakali, da bi posetili "Freedom Train", bodo plačali vsak \$5 globe, ker baje niso ubogali policaja, ki jim je ukazal, naj gredo naprej.

UREDNIKOVA POŠTA

Srnjakova večerja lovcev

Lovci so se zbrali
na lov so se podali.
Ho ho! Ho ho!
Srnjak gotov' naš bo!

Srnjak jih je zagledal,
grdo jim je povedal,
Ho ho! Ho ho!
Piš' te me v uho!

Lovci so vstrelili,
na tla so ga pobili.
Ho ho! Ho ho!
Večerja dobra bo!

Kakor vidite, sem zajezil Pegaza in vam v verzih povedal kaj se je zgodilo. Da boste pa še bolj na jasnem, za kaj se gre, naj vam sporočim, da smo se lovci St. Clair Rifle kluba podali v pennsylvanske gozdove in res ustrelili nekaj srnjakov.

Da proslavimo našo lovsko srečo, bomo priredili v soboto 24. januarja veliko pojedino v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Na razpolago bodo poleg srnjakov tudi piške pohane ali pečene, ter druge dobrote tega sveta. Gotov sem, da ko boste vstali od mize, boste rekli: "Res je bilo dobro! 'Vsaj imamo naročene kuharice, ki so strokovnjakinje v pripravi dobrih jedil."

Zaples bo igral v zgornji dvorani Vadalov okrestar, a spodaj pa Urankarjevi fantje, in plesali boste kar po eni nogi, da se bo kar kadilo.

Polka je vkazana
tla so namazana
jemstana jem, jem, jem
čez pas je objem.

Ljubica, daj mi roko,
skočiva kar urno v kolo,
Je lepa in srčkana,
mene pri srcu žgačka.

Ko bomo pa dobili nekoliko korajže pod kapo, bomo pa zapeli tisto:

Lepo je res na svetu,
v kozarcu vince se iskri,
prijateljstvo je v srcu,
in v žilah kri kipi.

Večerjo se bo serviralo od 7:30 do 10. ure zvečer, a rajali bomo do zgodnje ure. In vrezali bomo tisti:

Prej pa ne gremo dam,
da se bo delal dan!
Vstopnice lahko dobite pri članih kluba ali pri tajniku Joe Dovganu na 15300 Waterloo Rd.

Vabijo
Lovci St. Clair Rifle & Hunting kluba.

"Zadrega nad zadrego" v SND na St. Clair Ave.

Kaj naj vam pišem o dramskem društvu "Ivan Cankar", ki prireja za clevelandske Slovence predstave že trideset let! Da dokler še ni bilo SND je društvo igralo in prirejalo predstave v korist SND in prirejal jih je vedno v koristne in dobre namene! Če je slučajno bil kakšen denar v društveni blagajni, je društvo istega darovalo za dobrodelne namene. Torej zgodovina društva je čista in odprta knjiga vsakemu ki jo hoče pravilno razumeti in čitati.

Torej v nedeljo vas vabim, da posetite predstave tega društva v SND na St. Clair Ave. Predstava se vrši zvečer in sicer se prične ob 7:30. Za to predstavu si je društvo izbralo smešno, komično burko: "Zadrega nad zadrego," ki vzbujuje precej humorja v svojem besedilu. Če posetite to predstavu sem gotov, da vam ne bo žal. Igralci, ki bodo podali to burko, so vam lahko garancija, da boste zadovoljni, ker ti igralci in igralke, ki nastopajo v tej komediji, so vam vsi znani in ste vse že videli na našem

odru pri enem ali pa drugem nastopu. Samo eden je, ki bo prvič nastopil na slovenskem odru v Ameriki. Kdo je ta? Pridite pogledat in ko dobite program v roke pogledajte njegovo ime za igralcem "France."

Upam, da boste vsi prišli pogledat nas v nedeljo dne 25. januarja ob 7:30 v SND. Vstopnina je samo 75 centov. Vas vabijo igralci in igralke, ki bodo nastopili v komediji "Zadrega nad zadrego." Za dramsko društvo "Ivan Cankar".

J. S.

Prispevki

Pri podružnici št. 48 SANSa so prispevali sledeči poznani zlatar Frank Černe \$10 v spomin pokojne Mrs. Močilnikar in Mr. in Mrs. Frank Straus iz Tralgar Ave. \$7.

Dramsko društvo Anton Verovšek je prispevalo \$100 za svobodni tisk, ter \$25 za SANS.

Vsem najlepša hvala ter se priporoča rojakom v nadaljno podporo potrebnih ustanov.

Joseph F. Durn, tajnik.

Zbor "Slovan"

Zadnji terek so se vršile pevske vaje zbora "Slovan", ker pa niso bili vsi pevci navzoči na teh vajah, se jim naznanja tole: Dobili smo povabilo za nastop v nedeljo popoldne, 25. januarja ob 3. uri v Češkem narodnem domu — Bohemian National Home, 4939 Broadway. Ker ni bil nihče izmed navzočih proti temu, se je sklenilo, da se udeležimo.

Ker prostor ni vsakomur znan, je bilo obenem sklenjeno, da se vsi pevci snidemo v nedeljo popoldne točno ob 2. uri v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., odkoder se skupno podamo tja. Toliko v blagohotno naznanje.

S pevskim pozdravom
Frank Rupert.

25.000 NEMCEV BAJE KOPLJE URANIJ ZA RUSE NA SAKSONSKEM

LEIPZIG, 20. jan. — Ministrski predsednik Saksonske Max Seydewitz je danes izjavil, da je v rudnikih v gorovju Erzgebirge v Južni Saksonski na delu 25.000 Nemcev. Domneva se, da tam kopljejo uranij za Ruse.

Vsi ti nemški delavci prejma enako visoke plače kot državni uradniki, je dejal Seydewitz. Uranij je ruda, ki se rabi za proizvodnjo atomske energije.

Prizadevanja ameriških častnikov, ki se nahajajo na uradni turi v sovjetski okupacijski zoni, da bi prodrl v gorsko okraje, kjer se nahajajo rudniki, so bila ustavljena od strani sovjetskih oblasti, dasi ravno je vojaški guvernir Saksonske gen. Timofej Dudarov zanimal, da se okrožje nahaja v "prepovedanem področju."

Seydewitz je častnikom rekel, da Nemci delajo v rudnikih, ki producirajo kobalt, zink, svinco in kaolin.

FRANCOSKA VLADA RAZMOTRIVA O VALUTNI REFORMI

PARIZ, 23. jan. — Francoska vlada je bila nenadoma sklicana na nočno sejo. Visok uradnik je izjavil, da se bo kmalu objavilo delno reformno franka.

Vlada se nada, da bo dosegla sporazum z Mednarodnim denarnim skladom v Washingtonu v pogledu devaluacije franka, ki pristavi isti uradnik.

Pričakuje se, da bo ustanovljen "devaluiran frank" za izvoz in svobodno zamenjavo frankov za dolarje. "Eksportni frank" bo verjetno zamenjavan za dolarje v razmeri 250 frankov za en dolar.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago. — V South Chicagu je umrla Theresa Crist, rojena Hvala, stara 23 let, članica SNPJ. Poročena je bila šele par mesecev. Zapušča moža, očeta, tri sestre, tri brate in tri nečake.

Chicago. — Dne 15. jan. je umrl Anton Dolinar, star 49 let, doma iz Gore, fara Vače pri Litiji. Tukaj zapušča ženo, sina in hčer.

Rock Sprigs, Yeo. — Dne 14. jan. je umrl Fred E. Vehar, star 42 let, rojen v Gradcu, Avstrija, v Ameriki 36 let, član SNPJ. Podlegel je poškodbam, ki jih je dobil v avtni nesreči 11. jan. ob 3. jutraj in bil vsled počene lobanje ves čas v nezavesti. Zapušča ženo, tri hčere, starše, tri brate in dve sestre.

Kaylor, Pa. — V bolnišnici Battler se nahaja Claj Relich, zapiski dr. 244 SNPJ. On je bil na Božični večer zadet od avtomobila in ima nogo dvakrat zlomljeno. — Pri družini Helen in Rudolf Dolmovich so se oglašile vile rojenice in pustile prvorojenčka.

BRUNETKA SE RAZPOROCI- LA OD SVOJEGA 15. MOŽA

BROOKS, Ore., 21. jan. — Betty Lamar, ki je stara 40 let, je danes zopet prišla pred sodnika, kjer je uredila popolnoma navadno in zanjo takorekoč "vsakdanjo" zadevo. Betika se je namreč razporočila od svojega petnajstega moža.

Ko je mirno pobrala papirje, je ta brunetka, ki menja može kot da so robci, izjavila, da je "mogoče" sedaj konec njenemu iskanju "vzornega zakonskega druga." Za vsak slučaj je seveda poudarila tisti "mogoče." Nič se še ne ve.

100,000 OSEB NA POGREBU ŽRTVE ANGLEŠKEGA PAKTA

BAGDAD, Irak, 22. jan. — Več kot 100,000 oseb se je udeležilo pogreba iraških študentov, ki so bili ubiti v demonstracijah, s katerimi je iraško ljudstvo protestiralo proti sklenitvi pogodbe z Anglijo.

Pogreba so se udeležili politični voditelji, intelektualci in predstavniki unij. Ves promet je bil v Bagdadu ustavljen.

(Kot znano je iraški parlament vsled ogorčenih protestov Iračanov zavrgel pogodbo z Anglijo.)

RUSIJA IN AMERIKA PODPIRATA INDIJO

LAKE SUCCESS, N. Y., 22. jan. — Rusija, Zedinjene države in Anglija so danes pri otvortvi debat v Varnostnem svetu podprle Indijo v njenem sporu s Pakistanom.

Do spora je prišlo vsled obtežne države Kašmir, ki se nahaja v bližini sovjetske meje.

BREZPOSELNI DELAVCI DEMONSTRIRAJO V MILANU

MILAN, 23. jan. — Okrog 10.000 brezposelnih italijanskih delavcev se je danes udeležilo demonstracij pred uradom milanske prefektore. Razšli so se, ko jim je bilo obljubljeno, da se bo odobrilo denar za javna dela, pri katerih bodo dobili zaposlenje.

Zivinareja in veterinarstvo na Hrvaškem. Goveda je zdaj okrog tri milijone. Veterinarska služba še vedno ne ustreza v primeri s številom živine. V vsej ljudski republiki je 280 veterinarjev in 10 veterinarskih pomočnikov. Do leta 1951 se bo usposobilo še 70 veterinarjev, 60 veterinarskih tehnikov, 150 veter. bolničarjev in 200 veter. higienikov. Za dijake na veterinarski fakulteti so določene štipendije v znesku 14,200.000 din.

PRIMORSKE VESTI

(Ljubljana, 23. decembra 47.)

Zopet bombe

18. decembra okoli 22:30 so fašistični razbojniki vrgli ročno bombo v smeri sedeža mestnega odbora Slovensko-italijanske protifašistične zveze v Trstu. Na srečo ni bilo nobene škode v prostorih SIAU, pač pa ima gostilničarka Godina Mercedes nad 10,000 lir škode. Ob 22 uri so vrgli tržaški teroristi dve bombi proti kulturnemu krožku "Raubar" na Greti. Zaradi eksplozije so se razbile šipe na štiri oknih prvega nadstropja, kjer stanujejo tri revne družine vojnih oškodovancev. Namen teh fašističnih napadov je povsem jasen. Hoteli bi ustrašiti tržaške protifašiste in vse tržaško demokratično ljudstvo, ki je že izrazilo svoj protest proti pojavom terorizma, združen z zahtevo, naj se razpusti vsi krožki in organizacije, kjer se zbirajo atentatorji. Tržaško ljudstvo je sito praznih obljub in bo samo poskrbelo za odstranitev vseh terorističnih, fašističnih napadalcev, če bo oblast zopet ostala samo pri obljubah.

Trst v mednarodni plovidbi

Paroplovna družba "American Export Lines" je ustanovila novo progo med Trstom in New Yorkom. Na tej progi bosta vozili 10,000 tonski ladji. Paroplovna družba "Puglia" bo podaljšala svoje pomorske proge do Trsta. Še nepotrjene vesti pravijo, da nameravajo nekateri krogi iz južne Italije preseliti v Trst del svojega brodograjskega podjetja. Govori se o pogajanjih za ustanovitev mešane paroplovne družbe, pri kateri naj bi bile udeležene Avstrija, Češkoslovaška, Švica in Madžarska. Na splošno je opaziti, da sledijo v zadnjem času inozemski broderski krogi z velikim zanimanjem razvojnim možnostim tržaškega prometa med Trstom in Vzhodom.

Zanimanje za Trst narašča

Madžarsko ministrstvo za trgovino bo poslalo v Trst gospodarsko delegacijo, katere naloga bo ustanoviti v Trstu stalni trgovski urad. Te dni je obiskala Trst poljska gospodarska delegacija, s poljskim mornariškim ministrom na čelu. Ogledala si je naprave tržaškega pristanišča in se zanimala tudi za ladjedelnice v Tršču.

Industrijske cone

Načrt za izgradnjo svobodne industrijske cone v Zavljah vse bolj dozoreva. Načrt je odobrila Tržaška trgovinska zbornica. Predvidene so davčne olajšave za industrijske cone, pa tudi možnosti carinske razbremenitve ter zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za takojšnje nadaljevanje del. Računati je, da bo pri izgradnji svobodne industrijske cone dobilo zaposlitev okoli 8,000 delavcev.

Udarec proti Rdečemu križu

Anglo-ameriška vojaška uprava v Trstu je pričela z načrtno ofenzivo proti RK za Tržaško ozemlje in Socialnemu skrbstvu.

Gre za socialni organizaciji, ki ne zasledujeta nobenih političnih ciljev. Okupacijska vojaška oblast hoče obema organizacijama preprečiti možnost, da bi s skromnimi razpoložljivimi gnotnimi sredstvi lajšali bedo najsiromašnejših in najpotrebnejših. Odsek za mladinsko skrbstvo pri Socialnem skrbstvu je poslal leta 1946 v poštne kolonije 5,928 otrok, leta 1947 pa je organiziral kolonije skupno z Rdečim križem za Tržaško ozemlje. Okoli 1,500 družin prejema mesečno podpore od Socialnega skrbstva. Vojaška oblast je v nasprotju s svojimi obljubami o skrbi za dobrobit in mirno sožitje med tržaškimi narodnostnimi skupinami storila vse, da bi preprečila delovanje teh organizacij, ki združujejo v svojih vrstah Slovence ter Italijane, in ki skrbijo za izboljšanje njihovega materialnega stanja. Če vojaška oblast ni sposobna reševati težkega gospodarskega in socialnega stanja ter preprečiti bede in brezposelnosti, potem mora vsaj do organizacij, ki so s svojim dopustiti delovanje teh ljudskih sedanjim delom dokazale upravičenost svojega obstoja. Tržaške množice so javno demonstrirale proti ukrepom okupacijske vojaške uprave.

Tržaška protifašistična mladina se organizira

Te dni je bil v navzočnosti 347 delegatov z vsega Tržaškega ozemlja ustanovni kongres Zveze antifašistične mladine za Tržaško ozemlje. Na kongresu je bil izvoljen Izvršni odbor s predsednikom E. Campagno, ter podpredsedniki delavcem K. Prionom, kmeticu A. Božičevu, in delavcem F. Baccichijem. Kongres je sprejel sklep o sestavi statuta in organizacijskih načel Zveze antifašistične mladine za Tržaško ozemlje. Navzoči delegat jugoslovanske mladinske delegacije je v svojem nagovoru dejal, da mu je prepovedano govoriti v imenu Ljudske mladine Jugoslavije, naker je spregovoril zelo zanimivih besed v lastnem imenu ob navdušenem priznanju vseh zbranih delegatov. V posebni resoluciji obsoja ustanovni kongres policijski teror, ki ga izvajajo proti tržaškim ljudskim množicam razne neofašistične teroristične skupine. Resolucija izraža zahtevo glede zagotovitev o zaposlitvi mestne delovne mladine ter o prepovedi zaposlitve mladine pri delu, ki ne odgovarja njenemu poklicu.

Razne novice

Iz umbolnice pri Sv. Ivanu v Trstu je pobežnil 50-letni Peter Ferluga. — Kamion se je prevrnil pri Miljah in pokopal pod seboj smrtno ponesrečenega šoferja R. Barvaninija iz Trsta. — Po pomoti je spila čašo salmijaka 43-letna Josipina Pulcin iz Trsta, ki je umrla za poškodabami.

—SANS—Chicago.

Naročajte, širite in čitajte
"Enakopravnost!"

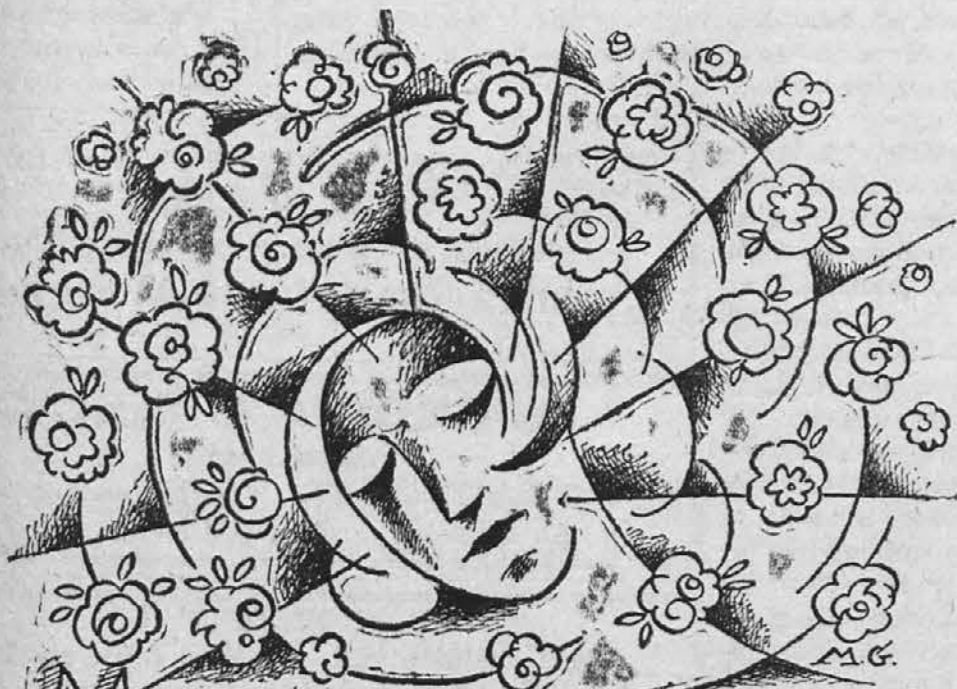
SLIKE IZ JUGOSLAVIJE

Prostovoljno delo—Po delu so se vrnil prostovoljni delavci v Ljubljano utrujeni, toda veseli

Medvojne pesmi Otona Župančiča

(Ob priliki 70-letnice rojstva velikega slovenskega pesnika, ki se je rodil na Vinici 23. jan. leta 1878.)

MED ROŽAMI, KI NE RASTO PRI NAS
SEM VIDEL POLZASENČEN TIH OBRAZ
KOT DA NI VEDEL ZAME, JAZ NE ZANJ...
A BILO JE MED NAM A POLNO SANJ.
KOT MAVRICA NEVIDNA VZPEL SE MOST
JE MED MENOJ IN NJO, DA JE SKRIVNOST
LAHKO HODILA MED MENOJ IN NJO,
O, KOT BRIDKOST S POVEŠENO GLAVO.
IN VRČA NJENEGA NAPOJ JE BIL,
KOT BI ŽERJAVICO MI V SRCE LIL.
IN SPOMNIL SEM SE, DA JE DAVNO NI
DA VETER JI ČEZ DALJNI GROB ŠUMI.

OTON ŽUPANČIČ

TJA BOMO NAŠLI POT...

V globoki rupi v zimskem spanju gadnje
se premetavajo v gost klobčič zviti.
Mirujte, misli! Skoro že pomlad je,
čas bo; vendar me strah je vas buditi.

To srce ustvarjeno je za ljubezen,
a vdano sprejme, kar mu čas odmeri;
sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen;
le malo naj počije v lepi veri:

da je človeštvo vse ena družina,
da vse narode en sam up preveva;
da blagoslovljena mi domovina
v svobodi dela, sanja in prepeva;

da je na tleh nasilja in napuha
objest; laž, rop, krivica in prevara
na brzdi; da pravica ni več gluha,
poštenje po temnicah se ne stara;

da ni poniglavoš povsod na vrhu,
da se ne mora klanjati ji čednost;
da je malik trinoštva, znotraj trhel,
na zunanaj zgubil ves blesket, vso vrednost

da so zaman sprevedli in parade,
strojnice, tanki, puške, bajoneti;
da ljudstvo hladno gleda te navade
in se ne da na puhla gesla vjeti,

ker ve: Moskva sred kopnega prostranstva
široko razprostira čvrste roke,
zavedna sebe in svojega poslanstva
na krilu zbira vseh plemen otroke.

Najbornejše, ki svojo so besedo
napol zgrešili, komaj še jecljali
harečje temno, brati abecedo
uči v jeziku dednem. Srečni mali,

ki se jim bliska skoz oči poševne
svetloba mlada, znotraj jim prižgana,
in se oglašja iz duše jim odmevne
puškinska pesem, prav jim zaigrana!

O mati novega rodu! V vrtežno
nam dobo točiš srčno kri in mleko.
Tako toplo mi v prsih je in nežno:
lej belo brezo za krvavo reko!

Pristojno, razcveteno lej pobočje!
tam naša ladja si pristana išče;
našla je v vedrega duha območje,
v pastirja, Kostje radostno torišče,

ki pod stopinjami mu zemlja poje,
ko da z nogami strune bi prebiral,
polešujoč na čelu črede svoje,
in če bo treba, bo smehlja je umiral. —

Je dan! Je noč? Je mesečina mila
preko višin in polnočnih prepado
tišino in utešenje razlila,
da v prsih se ne gane gnezdo gadov? —

“Tja bomo našli pot...” Pred sto jo leti
je pevec, videc veliki, zagledal;
da bi hotel danes zapeti,
pa ni mu treba; vse nam je povedal!

Kuj me, življenje, kuj!
Če sem kremen, se raziskrim,
če jeklo, bom pel,
če steklo — naj se zdrobim.

OSVOBODITELJEM

Slišali smo, da na iskrenem konju jaha,
da konja in jezdeca jadrna nese perot,
in kadar nasprotnik se najbolj z zmagami baha,
zahteva skoz vrste njegove svobodno pot. —

Deželo svoje si Nemci in Talijani,
razudiijo zemljo kakor pobitega vola;
on stoji na Možaklji, in z njim njegovi zbrani,
ni puške ga strah ne prokletega v Beganjah kola.

Gore odpro mu svoje zelene hrame,
on brani pred tujcem njih hoj šumečo rast,
zaseka prehode, preplavi premogove jame,
za razbojnika krščen čuva narodu last.

O brezupno dolgo deževje v jesenski žalostni čas!
In v mesečini po snegu begotni sledovi!
Lisičji lajež in škripajoči mrz, —
da pod srhko osreženo drako treso se volkovi!

O naši sinovi in bratje in očetje!
“Kaj boš, razcapani ušivec z životom pretrganim, bos!”
kanalja kriči. On izpelje jih v mladostletje,
njegova vera vsem zoprnostim je kos.

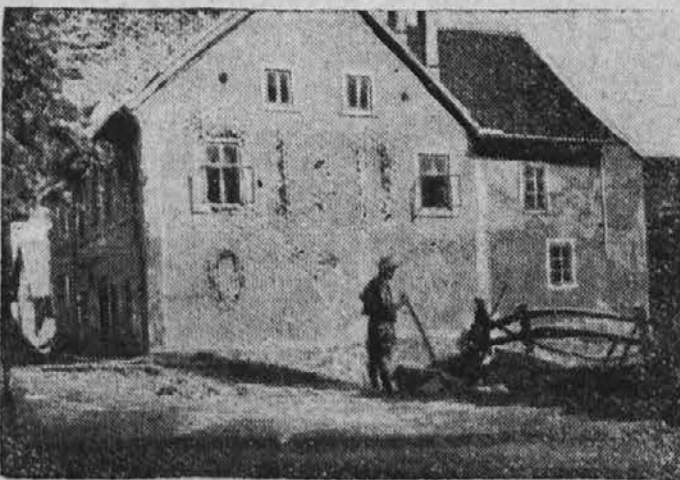
Zavzame otoke, Primorje, Trst in Gorico,
čvrsto mejnike stare v tla zagozdi,
v Ljubljano prinese na zlati vagi pravico,
zasopel še, nespoči na sever odhiti.

Razločne brate v eni meji strne,
svobodo zavrženo vnovič ustoliči,
pred nami preprogo bodočnosti razgrne:
planine sijo, razgibani v soncu rajajo griči,

med radostno delo ubrano se petje oglašja,
iz podrtin domovi rasto med gostimi vrti,
plavži buče, živina tare se paša,
pšenica kozolce šibi, kot mački so grozdi na trti.

Glave so se dvignile, jasno je sleherni lice,
s krvniki ogabnimi boj izbojevan,
na stečaj odpirajo se zatohle temnice,
vesel spreved se snuje v jutrišnji dan. —

Zdaj pa prelji se mi pesem v rahel prerahel dih
čez gomile zaplavaj, da komaj zgane se travica pomladanja,
in s tiho solzo orosi spomin vseh njih,
ki duša pod tiho rušo v svobodo jim sanja.

Rojstna hiša Otona Župančiča na Vinici

VAL D'OLTRA

Ob rani zori,
ko je morski zaliv
pred mojo hišo
latvica mleka
in ribiške ladje,
vračajoče se z lova domov,
otroške igrače;
ob mladi uri,
ko se prve ptice budè,
da pozdravijo s pesmijo luč,
sem pogledal skoz okno
po morju in zemlji
in sem videl in vedel:
vse je dobro, lepò in prav.

Bili so pri meni
možje iz Milj;
slavili so tisti večer
svojo tovariščico,
padlo partizanko,
žrtev fašizma,
in niso pozabili
mene, slovenskega pesnika.

Govorili sm
o skupnih naporih,
o naši vojski,
o maršalu Titu
in Stalinu,
o bratstvu narodov
in usodi Trsta.

Bile so pri meni
slovenske deklice
z onkraj hriba:
prinesle so v dar
mi breskev in grozdja in
smokev,
in prijaznega smeha.

In smo žuboreli
o Titovi vojski
o Stalinovi
Rdeči armadi,

o svobodi naroda
in naših šolah,
o slovenski pesmi
in prihodnjem mintingu.

Partizan je Kostja
zaigral na harmoniko
“Katjušo,” nato “Hej
brigade!”
in srca so vsa pritrkavala
kot na zanosnem pohodu.

Zdaj vsako jutro
ob rani zori,
ob mladi uri,
ko se prve pesmi bude,
bom gledal skoz okno
po morju in zemlji,
da bom videl in vedel:
zares,
vse je dobro, lepò in prav.
Dà, to, kar gledam
pred svojo hišo,
je obala bodočnosti,
je jutrišnji dan!

V blag spomin

10. obletnice smrti našega
ljubljenega soproga in očeta

Steven
Andolek

ki nas je za vedno zapustil
23. januarja 1938

Globoko pod zemljo,
tam v ozki hladni hiši
deset let truplo že leži,
rešen si prav vseh skrbi.

A duh visoko vrh zvezda,
z duhovi rajskimi Ti biva
v objemu večnega Boga
z daj blaženstvo brezmejno
uživa.

Zalujoči ostali:

Mary Andolek, soproga
in otroci

Cleveland, Ohio, dne 23. jan. 1948

Župančičeve pesmi med vojno

Veš, poet, svoj dolg?

Veš, poet, svoj dolg?
Nimaš nič besed?
Kaj zagrinjaš se v molk?
Vrže pesem v svet,
pesem za današnjo rabo:
vsi jo bomo povzeli za tabo.

Vem, o vem svoj dolg,
v prsih tu me žge;
naj se mi grlo odpre,
bom zavijal ko volk,
na vseh štirih bom stal vrh
planine,
škripal in hlupal med pečine.

Vrh Možaklje bom stal,
pesem svojo rjul,
Blegaš jo bo čul,
Krim odmev bo dal;
v vse vetrove jo bom nesel,
eden jo bo na Pohorje nesel.

Gozd in gora poj,
silen ženimo hrup,
boga gmajna, le vkup,

le vkup, le vkup z menoj.
staro pravdo v mrak tulimo,
da se pretulimo skozi to zimo.

Še bo kdaj pomlad,
še bo napočil zor:
takrat volčji zbor
pojde lovce klat:
plani čez Savo, plavaj čez
Dravo —
zob za zob in glavo za glavo!

Prijatelj's Lekarna
St. Clair Ave., vogal E. 68 St.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENDicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

"Savings will always
be important to the
man who wants to
look into the future
with a feeling of
security and personal
independence!"

Savers always welcome

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Member
Federal Deposit Insurance Corporation

ZAVAROVALNIŠO

proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
ltd.
preskrbi:
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKICITE:
ENDicott 0718

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete
vsak čas, podnevi ali ponoči.
Delo garantirano in hitro
postrežba. Obrnite se z
vsem zaupanjem na vašega
starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

A. Polenec:

Ali si lahko utešimo žejo s slano vodo?

V zadnji številki lanskega letnika "Proteusa" nas je I. Kuščer med drobnimi vestmi ("Ali lahko kuhamo z morsko vodo?" stran 266) poučil, kako moramo kuhati z morsko vodo, da je hrana čim bolj okusna. V ta namen je uporabljal štirikrat razredčeno morsko vodo, ki po koncentraciji soli približno ustreza fiziološki raztopini, ki je 0.9% raztopina na Celziju. Na koncu svojega članka pa je omenil, da studenčnica, ki vsebuje 10% morske vode, to je 1/3% Na Celzija, ne pogasi žeje tako kot čista studenčnica. Zadržanja trditve pa velja le z nekaterimi omejitvami.

Dasi je splošno znano, da sol in slane raztopnine pri človeku povečajo žejo, vendar more voda z nizko raztopnino soli mnogo bolj utešiti žejo kot čista studenčnica. Da bomo to razumeli, se moramo le spomniti, da je preosnova vode in soli v človeškem telesu tesno povezana med seboj.

Človeški organizem, ki vsebuje približno 60 do 65% vode, nujno potrebuje tudi neko količino soli, da se fiziološko-kemični procesi v njem lahko nemoteno vršijo. V zvezi s tem opazimo, da obstaja med količino vode in v njej raztopljenimi solmi in človeškem telesu do neke mere stalno razmerje. Občutek žeje, ki ga povzroča zmanjšana količina vode v krvi, moremo ravno tako umetno povzročiti z dovajanjem kristalinih snovi v krvni obtok, pri čemer nastopi relativno pomanjkanje vode.

Zvišana količina soli torej nujno zahteva zvišano količino vode, da se ohrani isti osnovni pritisk, ki je tako važen faktor

za normalni potek vseh celičnih funkcij.

Sedaj nam postane razumljivo, da po velikih telesnih naporih, zvezanih s prekomernim potenjem, ne moremo več žeje utešiti s pitjem čiste vode. S potom smo izgubili ne samo velike količine vode, ampak tudi soli, predvsem Na Cl. Saj je znano, da človek s srednje močnim potenjem izgubi v dveh urah nad 10 gramov soli. Treba je torej nadoknaditi ne samo izgubljeno količino vode, ampak tudi soli, ki nam omogoči, da lahko vodo zadržimo v svojem telesu. Zdi se mi, da v ta namen najbolj ustreza fiziološka raztopina.

Lani sem v planinah po vseh večjih naporih skušal tešiti žejo izmenoma s čisto snežnico in z omenjeno solno raztopino. Pri tem sem kljub nekoliko slabšemu priokusu opazil nedvomno prednost fiziološke raztopine. Človek, žejen in utrujen, ki običajno nekaj časa po večjem naporu nima apetita in ničesar ne je, opazi to razliko še bolj. Kajti s hrano dobimo v telo tudi soli in druge snovi, ki morejo vezati vodo in zaradi tega naš poizkus nima več polne vrednosti.

Na povezanosti preosnove vode in soli temelji tudi neslana dieta pri srčnih in ledvičnih bolnikih, ki se nagibajo k zadrževanju vode v svojem telesu. Z manjšo količino soli, ki jo dobiva bolnik s hrano, onemogočimo nadaljnje zadrževanje vode v telesu. Z zdravili, ki povečajo delazmožnost srca, pa dosežemo, da polagoma izginejo še nastali zastojni edemi (zaradi srčne bolezni v raznih delih telesa zadržana voda s približno isto koncentracijo soli kot fiziološka raztopina).

SLIKE IZ JUGOSLAVIJE

Viški odsek na Tržaški cesti že tlakujejo

batiskaf. Globinska krogla je sedaj kabina K. Ker je namenjena za potapljanje v mnogo večje globine, kakor jih je dosegel Beebe, mora biti posebno skrbno izdelana. Notranji premer krogle meri dva metra. Stene so devet centimetrov debele in iz posebnega jekla s kromom, nikljem in molibdenom. Krogla ima opazovalno okno in vrata, skozi gresta vanjo opazovalca. Medtem, ko se je Beebejeva batiskafa po svoj lastni teži samo lahko pogrezala v globino, se more Piccardov batiskaf sam tudi dvigati iz globine na morsko gladino. V ta namen služi "plavač," ki mora biti seveda lažji od obdajajoče vode kajti le tako je vzgon večji od teže globinske ladje. Plavač je sedem metrov dol, 3.20 metrov širok in približno toliko visok.

Njegova zunanja lupina je iz sorazmerno tanke jeklene pločvine. V njem je sedem shramb iz 3 milimetre debelega aluminija, napolnjenih z bencinom. Bencin ima specifično težo 0.69 in je tedaj mnogo lažji od navadne vode in tembolj še od morske vode. Pri vsaki bencinski shrambi je prebitek vzgona nad težo okoli poldruge tona, tako da plavač lahko nosi težo kabine. Razlike v pritisku z globino nimajo nobenega pomena za plavač, kajti voda ima prost dostop v prostor med zunanjo lupino in bencinskimi shrambami, kakor tudi v same shrambe, kar je razvidno s slike. V tem pogledu spominja plavač na moderne podmornice, ki imajo tudi dve lupini, tanjšo zunanjo in debelejšo notranjo, med kateri pa ima morska voda pri potapljanju prost dostop.

Na kovinsko armaturo na spodnji strani plavača sta pripečeni in končno še preiskušani trjeni dve akumulatorski bateriji s težo 1.20 tone, ki dajeta

V ta namen so prevlekli kroglo s trakovi, ki so občutljivi za te žarke, v notranjost krogle pa so dali radioaktivno snov. Po preteku 24 ur so lahko po fotografiji slike na trakovih dognali tudi majhne nedostatke v materialu.

Kabina Piccardove globinske ladje se tedaj bistveno ne razlikuje od Beebejeve globinske krogle. Novost je "plavač." Medtem, ko se je Beebejeva batiskafa po svoj lastni teži samo lahko pogrezala v globino, se more Piccardov batiskaf sam tudi dvigati iz globine na morsko gladino. V ta namen služi "plavač," ki mora biti seveda lažji od obdajajoče vode kajti le tako je vzgon večji od teže globinske ladje. Plavač je sedem metrov dol, 3.20 metrov širok in približno toliko visok.

Njegova zunanja lupina je iz sorazmerno tanke jeklene pločvine. V njem je sedem shramb iz 3 milimetre debelega aluminija, napolnjenih z bencinom. Bencin ima specifično težo 0.69 in je tedaj mnogo lažji od navadne vode in tembolj še od morske vode. Pri vsaki bencinski shrambi je prebitek vzgona nad težo okoli poldruge tona, tako da plavač lahko nosi težo kabine. Razlike v pritisku z globino nimajo nobenega pomena za plavač, kajti voda ima prost dostop v prostor med zunanjo lupino in bencinskimi shrambami, kakor tudi v same shrambe, kar je razvidno s slike. V tem pogledu spominja plavač na moderne podmornice, ki imajo tudi dve lupini, tanjšo zunanjo in debelejšo notranjo, med kateri pa ima morska voda pri potapljanju prost dostop.

Na kovinsko armaturo na spodnji strani plavača sta pripečeni in končno še preiskušani trjeni dve akumulatorski bateriji s težo 1.20 tone, ki dajeta

električni tok žarometoma ob prednjem in zadnjem koncu plavača in po potrebi tudi pomožnim motorjema. Žaromet ima po 5,000 sveč. Eden sveti stalno, drugi pa samo pri opazovanju. Motorja, ki gonita trilopatne vijake iz aluminija, služita le za premikanje ob morskem dnu ali v primeru močnega vodnega toka.

Poleg akumulatorskih baterij nosi armatura še 16 balastnih blokov s skupno težo 2.3 tone. Prav tako sta tudi v samem plavaču dva stebra gramoza. Z armature visi vrh z blokom, težkim kakih 200 kilogramov. Njena naloga je preprečiti, da se kabina dotakne morskega dna in tako zarine v pesek in blato. Obenem pa služi za stabilizacijo kabine. Francoski izraz za to pripravo, ki jo srečamo tudi pri zrakoplovih, je *guide-rope*, mi bi ji lahko rekli vrv-vodnica.

Kakor je razvidno, ima globinska ladja, opremljena z motorji, balastnimi bloki, gramozi in vrvo-vodnico, mnogo večjo težo kakor izpodrinjena voda. Zato se more spustiti v globino. Za obratno pot, to je iz globine na gladino, pa se more otresti prevelike teže. Zato najprej izprazni gramozi, nato pa po potrebi spusti balastne bloke drugega za drugim. To delo je tem lažje, ker bloki niso mehanično pritrjeni, temveč jih nosijo elektromagnetni. Zadostuje, da se prekine tok, in bloki odpadejo.

Prav tako se batiskaf lahko odkriža vrvi-vodnici in v skrajni potrebi odvrže tudi akumulatorske baterije, da zaplove na površino.

Batiskaf nima, kakor smo že omenili, nobene neposredne zveze z ladjo, ki jo spremlja na morski gladini. Pač pa ima odajni in sprejemni radioaparati, s katerim lahko obuje s posadko na ladji. Poleg tega pa more ladja s pripravami za lokacijo z ultrazvočnimi valovi (PEL)

IZVRSTEN NAKUP

2 hiši na eni loti. 5 stanovanj; eno stanovanje s 4 sobami je prazno. Vse v zelo dobrem stanju. Lastnik mora prodati — cena je zmerna. Pokličite zvečer IV 1456, čez dan pa HE 9231.

HIŠA NAPRODAJ

na Arbor Ave. 6 sob za eno družino; 3 sobe spodaj, ognjišče, zgoraj 3 spalnice, garaža za en avto; itd. Blizu šole in busa ter trgovin. Dober nakup za \$10,400.

VERA SULAK

1570 EAST 195th ST. KE 6275

PAPIRAMO IN BARVAMO

Prvo vrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun. — Se pripravljamo.

Geo. Panchur in Sinovi

16603 Waterloo Rd. — KE 2146 Trgovina s stenskim papirjem in barvo.

WATERLOO WALLPAPER STORE

15404 Waterloo Rd. KE 3648 Polna zaloga stenskega papirja. Imamo izkušene papirjarje, ki vam napravijo prvo vrstno delo. Cene zmerne.

V priporočilo

Za vpludno in točno postrežbo ter zmerne cene

OBIŠČITE

DAVID'S

na 934 E. 152 St. GLEnvile 8287

kjer si boste lahko izbrali iz njih obširne zaloge zlatnine, stenske in zapestne ure, srebrnino, radio aparate in električne predmete.

VABIMO VAS, DA SI OGLEDATE NAŠO TRGOVINO IN SE SEZNANITE Z NAMI

vsak čas dognati lego batiskafa in o tem obvestiti opazovalca v kabini.

Batiskaf je že gotov, cilj njegovega prvega potovanja je globina Atlantskega oceana. Prva vožnja bo šla do globine 4,000 metrov. Kakor poročajo, pa se to ne utegne zgoditi pred začetkom decembra.

200 milijonov din za letošnja gradbena dela v Novem Sadu. Naloga mestnega gradbenega podjetja je bila letos, da opravi velika gradbena dela. Letos je zaposlovala 2000 delavcev.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

VIDITE DANES ZNAMENITI FILM V BARVAH "BLACK NARCISSUS"

v kateri ima vlogo Deborah Kerr Sabu

Alhambra Theatre - 10403 Euclid Ave.

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 2088

Ambulancna posluga podnevi in ponoči

USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

SVETEK

FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St.

Tel. IVanhoe 2016

Bolniški avto na razpolago

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENDicott 9779
pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprijo do 2:30 zjutraj

GAY INN

Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

Mike's Cafe

1297 EAST 55th ST.
Serviramo najboljšo pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprijo do 2:00 zj.
Se pripravljamo za obisk.
Pauline Kocjan, lastnica

DANICA'S CAFE

Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk.
Fine pijača in prijetna družba.

Mr. & Mrs.

JOE SUSTARSIC

GOSTILNA
5379 ST. CLAIR AVE.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

PRI NAS DOBITE VEDNO DOBRO PIVO, ŽGANJE IN VINO ter okusna domača jedila. Se pripravljamo JOHN MODIC

Blue Dine Cafe

6911 ST. CLAIR AVE.

CVETLIČARNE

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Jelenc Florists

15302 WATERLOO RD.
IVanhoe 0195
Imamo še nekaj pravih naglaven in več vrst vrtnic.

RAZNO

Parker Hardware

7502 ST. CLAIR AVE.
HE 9418
Trgovina z vsakovrstno železnino: hišnimi predmeti, plumbersko opremo, orodjem, električnimi pripomočki, semenom in gnojili. — Se pripravljamo.

ANTON HIBLER

6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8318
priporočila v naklonjenosti svojo zlatarno vsem Slovincem in Hrvatim
Kot izkušen urar v stari domovini, prvo vrstno popravilo vseh izdelkov ter zlatnino.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
ENDicott 9359
Odprijo do 6. zj. do 2:30 zj.

Three Corner Cafe

1194 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik
Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.
Pri nas dobite vedno dobro Se priporočamo

Mr. & Mrs.

Frank J Novoselec

preje Frank Kopina
GOSTILNA
481 EAST 152nd ST.
Priporočamo se vsem za obisk
Sveže pivo, dobro vino in prijetno žganje ter prijetna družba

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

Re-Nu Auto Body

CO.

982 EAST 152nd ST.
Popravimo vaš avto in prebarvamo da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK
GLEnvile 3830

Elyria Auto Repair

and Welding

Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9351
Moderna slovenska popravilnica
Prodajamo tudi nove Willy's avtomobile in truke

Superior Body &

Paint Co.

Popravimo ogrožje in fenderje
Prvo vrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 ST. CLAIR AVE.—EN 1888

E. 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

Se pripravljamo za popravilo barvanje vašega avtomobila. Dajmo točno in dobro.

HERMAN'S

TEXACO SERVICE

920 EAST 185th ST. — IV 8318
Popravimo generatorje, starije voltage regulacijo, carburetorje itd.

L. Čermelj:

V MORSKO GLOBINO 4000m

V drugem letniku našega časopisa je med vojno umrli profesor Ljudevit Kuščer objavil dva članka, v katerih je opisal Beebejevo ekspedicijo v morsko globino in njegova zoološka opazovanja. Vsi v skromni meri se bom obdolžil spominu vestnega sotrudnika našega časopisa in svojega starega prijatelja in tovariša iz vse dolge dijaške dobe, ako dopolnim njegova članka s kratkimi podatki o pripravah za še globlje potapljanje v morsko globino, s katerimi se bavi švicarski profesor Avgust Piccard, ki je že leta 1931 zaslovel po svojem poletu v stratosfero.

William Beebe se je skupno z Otisom Bartonom leta 1930 v svoji "batisferi," ki jo po naše lahko imenujemo globinsko kroglo, spustil v globino 4,000 metrov in štiri leta pozneje celo do globine 4,912 metrov. Krogla je bila iz jekla in njene stene so bile dovolj debele, da so prenesle velikanski pritisk. Imela je dve oknji in žaromet, ki je omogočil opazovanje v temini, ki vladala v morski globini. Z močno živčno vrvijo in s telefonsko žico je bila zvezana z ladjo na morski gladini.

V tem pogledu je Beebejeva batiskafa povsem spominjala na privezne balone. Kakor more močan sunek vetra odtrgati ba-

lon, tako je bila tudi za batisfero sprito močnega morskega toka nevarnost, da vrv ne prenese tega napora in da se krogla za vedno pogrezne v morske globine. Prav tako, kakor močni tresljaji ne dopuščajo mirnega opazovanja v privezanem balonu, so tudi sunki v morski globini močno ovirali znanstveno delo v krogli. Pri poletih v zrak odpadejo ti nedostatki, ako uporabimo na mesto privezanega balona zrakoplov.

Piccardova ideja je bila zgraditi zrakoplovu podobno ladjo, s katero bi se lahko pogreznili v poljubno morsko globino. Tako je nastal "batisfak" (globinska ladja), ki že čaka na prvo vožnjo v doslej še ne preiskane globine.

Piccardova ideja je bila združiti Beebejevo globinsko kroglo s primernim "plavačem" in jo opremiti z motorjem za pogon. Slika nam shematično prikazuje

SRBIČINA IN RAZNE KOŽNE BOLEZNI

AVENUE SKIN CLINIC

M. L. NEARING, D. M.

ZDRAVNIK

Uradni odprti od 10. do poldne in 2. do 7. zj.

Govorno slovensko in poljsko

691-692 OLD ARCADE

Euclid Entrance

Tel.: CH 2220

2 najfinjša filma "THE PURPLE HEART" in

"GUADALCANAL DIARY" se kaže v

RKO Keith's E. 105th St. Theatre

E. 105th & EUCLID AVE. Vrata se odpro ob 11.15 zj.

MONCRIEF

Avtomatično grelje

Ekonomično—Izvrstno

Grelna udobnost

★PREMOG ★PLIN ★OLJE

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Dramsko društvo "Ivan Cankar"

vpripori

KOMIČNO BURKO V TREH DEJANJIH

"ZADREGA NAD ZADREGO"

Spisal Franc Streicher, poslovenil Ciril Kosmač

V NEDELJO 25. JANUARJA

v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

Pričetek ob 7.30 zj.

DOMINIK PIŠKUR,

posestnik in vaški štacunar

Frank Kokal

URŠA, njegova žena

Josephine Milavec-Levstik

FRANC, njun sin

Stanko Marin

LIPE KOREN, kmet

Frank Plut

MONIKA, njegova žena

Frances Ilc

TONČKA, njuna hči

Joyce Gorshe-Plemel

PODGORNIK "ŠIMELJ,"

pismošojca

Andrew Turkman

PETRONILA LOGAR

Emma Plemel

FANI, njena hči

Olga Marn

KRIŠPIN, hlapec pri Korenu

Jack Plemel

REŽISER—JOSEPH SKUK

PREŽIHOV VORANC:

Ljubezen na odoru

(Nadaljevanje in konec.)

Karmuh in njegov brat sta se lotila že tretje smreke. Bila je mogočna, a vitka in iztegnjena, njeno vejevje je bilo mehko in brstnato, a njena skorja je bila nežna ko vosek ter se je brez odpora in mlaskajoče vdajala pritiskom deruha.

Karmuh je trebil že proti vrhu, brat mu je bil tik za petami. "Osem skorij!" je štel. "Devet!"

"Dvanajst skorij!" je končal s ponosnim glasom in iztrgal izpod debela zadnjo razcefrano skorjo.

Karmuh ki je tik pred bratom otresel zadnje vejevje z vitkega vrha, je zdaj s prešernim zamahom sekire hotel olupljene mu deblu odsekati košati vrh. Zamahnil je dvakrat, trikrat, hotel zamahniti četrto, ko je iz bližine zaklicala mati:

"Fusti, ne odsekaj ji vrha! Danes je vse sploško in deblo lahko zdrži v globačo."

Toda bilo je že prepozno. Vrh je bil že čez polovico odsekan, težina drevesa je pričela deblo sukati, useklina je zapokala in z enim samim hrstajočim preglom se je vrh odtrgal. Deblo se je preobrnilo ter začelo drseti po brežini. Sprva počasi, otepajoče se med stelo in ostalim stebeljem, potem vedno urneje in v brezobzirnej, preskakujoč vse ovire. Butnilo je v štor, a se ni ustavilo, temveč ga je preskočilo in drselo dalje, butnilo je v skalo, odskočilo, se zari- lo v kup stelje, ga prevrtilo in drlo pod njim dalje. Zadelo je ob nekaj drugih debel in jih sprščalo, da so se z njim vred spustila v tek proti spodnjemu koncu poseke.

Karmuh in brat sta strmela za pobeglim debelom.

"Vidiš, kako drsi!" je zaklical Lukač žarečih oči.

Ta hip ju je vzdramil prestrašeni, svarični krik Radman- ce:

"Varde-e-!"

Njen glas je štrubunknil v globačo in se odbil od nasprot- nih bregov, kjer je enakomerno odmevala Voruhova sekira.

Drešča debela so zdaj z veli- ko brzino strmoglavila proti ni-

DELOVANJE KNJIŽNEGA PODJETJA

"DRŽAVNA ZALOŽBA"

Državni založbi Slovenije (DZS) je bila ob ustanovitvi določena velika, težavna nalo- ga. V prihodnjih desetletjih naj bi dala Slovencem predvsem ti- sti slovstveni zaklad, ki ga mo- ra imeti vsak kulturni narod: izbor najboljšega iz svetovnega slovstva in zbrana dela najbolj- ših domačih pisateljev. Razen tega je njena naloga, izdajati izvirna in prevodna dela, in oskrbeti s šolskimi knjigami vse šole od osnovne do vseučil- niške.

Dva meseca po osvoboditvi je bila DZS ustanovljena z razme- roma majhno osnovno glavnico — en milijon dinarjev. Prevzela je bivšo Pokrajinsko založbo šolskih knjig, ki jo je okupator zapustil v obupnem stanju. Za- ložba je začela svoje delo v pre- majhnih prostorih, brez mno- gih potrebnih sredstev in s pre- mažnim osebjem, pa vendar je že po treh mesecih obstoja iz- dala prve knjige. Od oktobra do konca leta 1945 je izdala knjig v 140.000 izvodih. Med slovstve- nimi deli sta bili najpomembnej- ši dve pesniški zbirki: "Zimze-

Kako potrebne in težko priča- kovane so bile te knjige, doka- zuje dejstvo, da so bile vse šol- ske knjige razprodane v nekaj tednih po izidu, in da je tudi slovstvenih izdaj navadno hitro zmanjkalo.

Ob prvi obletnici DZS je bilo pripravljeno delo za izdaje do- mačih in tujih klasikov že tako daleč, da je založba mogla začeti izdajati prvo serijo zbirk "Svetovnih klasikov" in "Slo- venskih pesnikov in pisateljev". V poslovnem letu 1946—47 je založba napovedala 6 knjig do- mačih in 8 knjig tujih klasikov. Za leto 1947—48 ima založba v načrtu 8 knjig slovenskih in 6 knjig svetovnih klasikov, ven- dar se bo pri domačih klasikih verjetno zadovoljila s 6 knjiga- mi, medtem ko bodo vse knjige svetovnih klasikov lahko izšle pravočasno.

Pri delih slovenskih pisate- ljev in pesnikov so že izšle prve knjige Kosovelovih, Askercovih, Gregorčičevih, Trdinovih in Ju- rčičevih del, sledila pa bodo še prvi zvezki Kernikovih, Can- karjevih in Levstikovih del. V prevodu so izšle med drugimi te knjige: Thackerayeva "Se- menj ničevosti", L. N. Tolstoja "Ana Karenina", I. knjiga iz- branega Molierovega dela, Alek- seja Tolstoja "Trnova pot" v treh knjigah, Lukianove satire, 1. knjiga izbranega Shakespear- ovega dela, dramsko delo Anto- na Čehova, Kavkaške novele L. N. Tolstoja. Naklada teh knjig se giblje med 4000 in 5000 izvo- di, česar pred vojno slovenska knjiga ni mogla niti zdaleč doseči.

Razen teh dveh zbirk je za- ložba letos začela izdajati še več drugih. V "naravoznanstve- ni knjižnici" bodo izhajale po- ljudno pisane knjige z vseh znanstvenih področij, bodisi iz- virne dela, bodisi prevodi. Prva knjiga zbirke je že izšla, nam- reč delo dr. Acija in dr. Ahane- la, "Življenje našega Jadrana". V kratkem bodo sledila druga dela, ki so že v tisku, med nji- mi knjiga o letalstvu, o atomski energiji, o penicilinu in druge. Med deli sodobnih slovenskih pisateljev sta že izšli dve knji- gi izbranih novel našega odlič- nega prozaika, Miška Kranjca, v tisku pa je prvi del medvoj- nih spomenikov Juša Kozaka, z značilnim naslovom "Lesena žlica", ki spominja na zapore in taborišča. Za najširše kroge, po- sebno pa za šolsko mladino ho- če založba v zbirki "Klasje" iz- dati vsa važnejša krajša dela starejšega slovenskega slovstva, izborne pesmi in pregledne študi- je o dobah slovenske slovst-vene zgodovine. Dosedaj je izšlo sedem zvezkov, v načrtu pa je že okoli sto del. Naklada vsakega zvezka je 10.000 izvo- dov, za to je cena izredno niz- ka, 10 dinarjev za zvezek. Vsak zvezek je opremljen z uvodom in opombami.

Izven zbirke je založba izdala več pomembnih del, med kate- rimi moramo omeniti vsaj ne- katera. "Zgodovino diplomaci- je", ki so jo napisali sovjetski znanstveniki pod uredništvom Petemkina, ob izdala DZS v slo- venskem prevodu. Prvi dve knjigi sta izšli, tretja bo izšla v začetku leta 1948. Za trideseto obletnico velike Oktobrske re- volucije je založba izdala pre- vod knjige "Velika proletarska revolucija", ki je drugi del sov- jetskega dela o državljanski vojni v ZSSR. Ob obletnici izida Njegosove pesnitve "Gorski ve- nec" je založba izdala slovenski prevod, ki ga je oskrbel pesnik Alojz Gradnik, v izredno lepi iz- daji z izvirnimi ilustracijami sli- karja Rika Debenjaka. V času, ko so mirovne konference odlo- žale o usodi Slovenske Koroške, je DZS izdala monumentalno de- lo "Koroški zbornik", v kate- rem je zbrano vse znanstveno in dokumentarno gradivo o tem delu slovenske zemlje. Knjiga ima 650 strani velikega forma- ta in je bila takoj po izidu raz- prodana. Omenimo še nekaj

znanstvenih del: Dr. Ješetova knjiga o očesnih boleznih, boga- to ilustrirana, dr. Nachtigalo- va "Ruski jezik v poljudno- znanstveni luči", V. Švajgarje- va knjiga o železniških vozilih, ki je izšla na 700 straneh z mno- gim skicami in ilustracijami. Naklada takih strokovnih knjig je seveda sorazmerno manjša, od 1000 do 3000 izvodov, čisto gotovo pa v nekdanji Jugosla- viji taka dela sploh ne bila na- šla založnika.

Pri šolskih delih se ne more- mo dolgo muditi. Povejmo le, da je založba izdala v letu 1946 30 šolskih knjig, v letu 1947 (do decembra) pa 36 knjig, več- jidel izvirna, na novo napisana dela. Posebno je treba omeni- ti novo slovensko slovnico, ki je bila silno potrebna, ker ni bilo na trgu nobene starejše. Po knjigi je razen šolske mladine seglo tudi drugo občinstvo, ta- ko da bo naklada 25.000 izvo- dov verjetno v najkrajšem času pošla. Naslednje leto bo založ- ba izdala še pravopis slovenske- ga jezika.

Med izdajami, ki jih je založ- ba pripravila izven zbirke, je tre- ba omeniti zgodovino glasbe, obširno, bogato ilustrirano knji- go, ki bo prvo delo te vrste pri Slovencih, in več albumov (Slo- venija, Ljubljana) o naši domo- vini.

Poseben oddelek ima Držav- na založba Slovenije te glasbene izdaje. Razen periodične zborov- ske publikacije "Naši zbori", ki izhaja vsaka dva meseca in pri- naša novejšo zborovsko sklad- be, je izšlo več samostojnih zvezkov z deli sodobnih sloven- skih glasbenikov. Najpomemb- nejša med njimi je nedvomno partitura opere "Ekvinokcij", ki jo je uglasbil Marjan Kozl- na. Do druge svetovne vojne je izšla samo ena slovenska ope- ra partitura, namreč partitura Foersterjeve opere "Gorenjski slavček". Tudi sedaj je tiskanje opere trajalo veliko in dolgo, terjalo veliko stroškov in založ- ba je računala, da bo morala precej časa čakati, da se ji stroški povrnejo. Toda partitu- ra je bila kljub visoki ceni hit- ro razprodana (300 izvodov) in založba pripravlja še drugo izdajo. Izdala bo tudi partituro Kozinove simfonične pesnitve "Ilva gora", Pahorjeve skladbe "Očenaš hlapca Jerneja" po tekstu Ivana Cankarja in več manjših del.

Po dveh in pol letih delovanja lahko Državna založba Sloveni- je pokaže dovolj uspehov, tako da smemo pričakovati, da se bo kvaliteta njenih izdaj v prihod- nosti še dvignila in da bo zaje- la še širši krog kot dosedaj.

Založba izdaja tudi osrednjo slovensko literaturno revijo "Novi svet". V letu 1945, ko je bilo samo nekaj mesecev časa, je namesto mesečnih števil iz- šel enoten "Zbornik 1945" na 770 straneh s prispevki vseh vidnejših slovenskih pisateljev, pesnikov in javnih delavcev. Na- slednji dve leti je revija izhajala mesečno ali dvomesečno z dvojnimi številkami in prav ta- ko med sotrudnike štela naj- za slovenski jezik in literarno zgodovino.

—SANS—Chicago.

Razno

"NOVA OBLIKA"
Tečaj v modernem šivanju pri Singer vas izuri, da si sama lahko napravite najnovejše obleke. Te- čaj so podnevi in zvečer. 8 ukov za \$10. Vpišite se sedaj.
SINGER SEWING CENTER
16880 Kinsman Rd.

Razstavne omarje in stenske omarje
ki so primerne za vsakršno trgo- vino vseh plovod. Inamo opremo za izdelovalce. Moderne, privlačne, nizkokocene omarje; kupite direk- tno.

DALLAS MFG. CO.
640 Woodland, MA 8531

Wilson's izdelka
omare za zmaznjena jedila; ob- varujte se pomankanja mesa.

U. S. Store Fixtures
3519 St. Clair Ave., EX 7749

ČE HOČETE IMETI
dobrega, zanesljivega najemni- ka, ki bo skrbel na stanovanje, sporočite. Uradnik želi dobiti opremljeno stanovanje na zapadni strani mesta ali v predmestju za dobo 6 mesecev. Pokličite med 9. in 5. uro. Mr. Pope, MA 2240.

Uradnik
ki je bil za stalno premeščen v to mesto, želi dobiti stanovanje s 3 spalnicami, v Cleveland ali oko- lici. Plača do \$125 mesečno.
IV 7333

Zaposlena dvojica
brez otrok želi najeti tri ne- opremljene sobe. Najraje na vz- hodni strani. Pokličite med 12. in 8. zv., ponedeljek do petka. Mrs. Rose Laubert, CE 9536.

JOHNNY SILKS
11118 GREENWICH AVE.
se priporoča cenjenim gospodinjam v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljše jedila, meso, pivo in vino za na dom.

Mlad mož
z ženo in 2 majhnima otrokoma potrebuje stanovanje s 2 ali 3 spalnicami v prijazni naselbini. Uposlen kot uradnik pri znani tvrdki ter ima izvrstna priporočila. Pokličite podnevi
W. J. KNUFF — HE 4920

Išče se
stanovanje s 2 spalnicami; spo- daj ali zgoraj; želi se poleg tudi garaže. Plača se od \$75 do \$80 me- sečno. Bivši vojak z ženo in 2 otrokoma, ki je bil pred kratkim premeščen v Cleveland kot poslo- vodja pri Nat'l Food Co.
CH 0235

Zanesljiva dvojica
z enim dobro discipliniranim otrokom nujno želi dobiti v najem stanovanje s 5 sobami. Ima pri- poročila.

Berea 6473

IMATE
ZDRAVNIŠKE
PREDPISE?

Ko vam zdravnik predpiše zdravlja, je važno, da so izšla skrbno in pra- vilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdrav- niških predpisov prešla že štiri tro- feje. Prinesite vaše predpise k nam.
Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

GOOD TIME CAFE
9413 ST. CLAIR AVE.
Za kozarec dobre pive, žganja ali vina in okusen prigrizek, ob- širite našo gostilno. Serviramo ko- košjo pečenko in steak vsaki dan.

Ulle Plumbing and Heating Co.
Imamo boilerje na plin, burnerje na plin in fozerne na plin, ter vse potrebščine za grelne in monterke naprave.
15601 WATERLOO RD.
KE 7248

Ko prodajate ali kupujete
dom, farmo, loto ali trgovino, pokličite nas za vljudno in zanesljivo postrežbo.
JOHN KNIFIC
820 EAST 185th ST.
IV 7540 ali KE 0288

Dela za ženske

Strojepiska
20 do 25 let stara.
Stalno delo, 40 ur tedensko.
The Elect. Controller & Mfg. Co.
EN 2644

STENOGRAFKA
5 dni — 40 ur tedensko
Tedenska plača — prijetne delovne razmere
RKO RADIO PICTURES INC.
2340 Payne Ave.

PLESALKE
(Chorus Girls); atraktivna dekle- ta od 18 do 30 let stara. Izkušnja ni potrebna. Zelo dobra plača. Zgla- site se pri Mr. Kane.
ROXY THEATRE
E. 9th & Chester

Dictaphone operatorica
Zavarovalniški oddelek. 5-dni tedensko. Prijetne delovne razme- re; tedenska plača.
Mr. Brooks
MA 9580

Klerkinja — tipkarica
18 do 25 let
Mora biti visokošolska; 5 dni tedensko. Dobra plača. Prijetne delovne razmere.
Liberty Mutual Insurance Co.
1375 Euclid Ave., CH 2764

Ženska
stara okrog 40 let dobi delo za opravljanje splošnih hišnih opravil. Plača od ure. 5 dni tedensko.
YE 3241

Strojepiska
IZURJENA; 5-DNEVNI TEDNIK.
TEDENSKA PLAČA.
WASMER BOLT & SCREW CORP.
13000 Athens Ave., Lakewood, O.

Klerkinja — tipkarica
Razna dela v majhnemu uradu podružnice; izkušena ali pa mi izučimo; tedenska plača; stalno.
THE CARPENTER STEEL CO.
PR 4385

Punch Press operatorice
prvovrstne, izurjene.
Plača od ure; komada.
THE BOEHM PRESSED STEEL CO
2219 W. 63 St.

Razno

V najem
se odda stanovanje-kuhinja in ena ali dve sobi za dvojico ali žensko srednjih let, pod pogojem, da se prevzame hišno delo dveh oseb, spodaj. Zglasite se po 11. uri dopoldne na
434 E. 157 St., pri Waterloo Rd.

Uradnik avtne družbe
z ženo in šestletnim dobro vzgo- jenim dečkom želi dobiti v najem primerno stanovanje s 2 ali 3 spalnicami; najraje v Parma, O.
MR. WINTEREGG — AT 2836
ali v uradu ME 6290

Zdravnikova družina
nujno potrebuje stanovanje s 5 ali 6 sobami. V primernem kraju na zapadni strani ali v predmestju.
ME 4503

Letalski pilot in žena.
želita dobiti v najem stanovanje v bližini letališča.
H. J. BULLOCK — IV 6175
ali Chagrin Falls 8618

STORITE DRUGIM, KOT ZELITE, DA VAM STORI
Mlača dvojica potrebuje stano- vanje s 3 ali 4 sobami, opremljene ali neopremljene. Na vzhodni ali zapadni strani mesta. Oba sta ve- terana, brez otrok.
SU 5833
med 9. in 5. uro, vklj. nedeljo

Nujna potreba
Industrijski uradnik z ženo in 13-letno hčerko takoj želi dobiti v najem stanovanje s 5 ali 6 sobami; najraje v Lakewoodu. Izvrstna pri- poročila.
MA 3206 — med 9. in 5.

ŽELEZNIŠKI URADNIK
in žena, (oba srednje starosti) brez otrok ali živai, želita stano- vanje s 3 ali 4 sobami, opremljene ali neopremljene. Pokličite od po- nedeljka do petka med 9. in 5.
MA 6946

Mlada slovenska dvojica
nujno potrebuje stanovanje s 3 do 4 sobami. Pokličite med 8. zj. in 3. pop. in vprašajte za Emil Martinssek.
HE 9500

Dela za moške

Mizar
izurjen na delu za razstavo. Stalno. Zglasite se osebno. Unijska plača.
GALLO DISPLAY
1012 Sumner Ave.,
od E. 8th St., blizu Prospect

Mizar
za splošna dela.
Mora biti izurjen.
LA 4835

AUTOMATIC SCREW MACHINE SET UP MAN IN OPERATOR
BROWN & SHARP TER DAVEN- PORT STROJI.
2. Shift. Plača od ure in bonus.
TITAN VALVE & MFG. CO.
9913 Elk Ave.

Punch Press operatorji
prvovrstni, izurjeni.
Plača od ure in komada.
THE BOEHM PRESSED STEEL CO
2219 W. 63 St.

Trgovine naprodaj

GASOLINSKA POSTAJA.
garaža in lota za razporeje avte; na južno-vzhodnem vogalu na glav- ni ulici. Že obstoja 25 let. Ima tudi truh-vačnice; prava cena za hitro prodajo radi odhoda v Californijo. Najemlnina pod "lease" za 10 let. Pokličite lastnika BR 7247.

PODJETJE na zapadni strani me- sta, ki nudi posluho onim, ki želi- jo shujšati; ima zelo dobre odje- malce; stanovitven sistem; lahko za vzdrževanje; izučimo. Lahko vo- dite skupno z lepimi parlor- jem. V naselbini Warren-Detroit Rd.—BO 0151.

POSLOPJE s šestimi stanovanji in supermarket trgovino; spredaj iz kamna; posvetstvo je pod 99-letno najemniško pogodbo ter nudi \$1,200 letnega dohodka. Ima še dve sobi; cena \$20,000; nudi 6% letno. Maurice Murphy, Pilkey Realty Co., 14417 Detroit (Real- tors) AC 5110.

Zemljišča

2 HIŠI NA LOTI 40x180
Whittier Ave. 3 družine; 13 sob, 3 kopalinice in 2 sobi na 3. nadst.; tudi za 2 družine, 3 zgoraj, 3 spo- daj z 2 kopalinicami in zgotovlje- nim 3. nadst. Donáša mesečno \$235, se lahko zviša na \$400. Last- nik EN 3058.

NAPRODAJ
je hiša za eno družino na Grove- wood Ave. 6 sob; 3 sobe zgoraj in 3 spodaj; klet je zgotovljena; veli- ka lota in garaža za 2 avta. Hiša je prazna.
Hiša za eno družino, 8 sob; od E. 185 St. Ena spalnica spodaj, 3 zgoraj. Gorkota na vročo vodo. Prazna. Cena za hitro prodajo.

D. STAKICH
15813 Waterloo Rd., KE 1934

Razno

Eksekutiv in žena
hočeta stanovanje z 2 spalnicami; v Lakewoodu ali Rocky River; \$125-\$135; v zameno in na željo od- damo v najem naše stanovanje v Pittsburghu. Pokličite
CH 3557

Zanesljiva dvojica
s 7-letno hčerko potrebuje 5 ali 6 sob; najraje na zapadni strani mesta. Ima priporočila.
CE 3733

HARMONIKE
vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah
VSE DELO JE JAMČENO
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2. Clymer, Pa.

Euclid Vet's Club News Bits

—By "Ivan P. Kotorac"—

Howdy neighbors! Hope the world is treating you right these fine sunny days—ahem! I know you are all anxiously awaiting news on how our club is progressing, so I won't keep you in suspense. . .

As you probably know, the vets are marking their second anniversary this month. An anniversary party for members and their guests was held on January 3rd. It is reported that there was an attendance of approximately 250, and all agreed that they had a wonderful time. With a small fee charged each couple, there was no limit on refreshments. Tini Ulle's Orchestra supplied the music, with Frankie Yankovich and Johnny Vadal's Orchestras making a guest appearance.

A second anniversary celebration to which the public is cordially invited will be held on January 31st at the Slovene Society Home, where the Vets are sponsoring a dance. Al Strudel's Orchestra will furnish the music. Why not jot that date down now, and be sure to attend.

The drive for new members is still on, with fifty new members reported to have been initiated last month. If fellow members have any veterans who wish to join the club, they are asked to contact Tom Alexander at Ivanhoe 6732. All activities of the club are governed by the members. Officers, trustees, and committee heads merely carry out the plans set by the majority of the members.

Our good friend Eddie Eckhart, carnival chairman, who is attending Officers School in Washington, D. C., reports he's fine and the scenery is beautiful. Now—I wonder whether he means the scenery or—. He expects to be with us very shortly. He has been missed by all.

Marriage vows will be taken by two members very shortly. This time it's Frank Jernevic and our Secretary Ed. Debenjak. Congratulations, fellows! Don't say we didn't warn you—Just kidding! It's really wonderful—ahem!

Since so many members are active in bowling every Sunday, the regular Sunday meeting was discontinued. All regular meetings hereafter will be held on the first and third Mondays of the month. In the near future there will be a call for additional bowlers for the '48-'49 season, so if interested don't hesitate to let us know. The first ten individual standings are: Polanz 172; Lapuh 168; Yapel 166; Lynch 165; Zgonc 165; Mah 164; Stich 164; Miller 162; Tekancic 160, and Volk 160. On January 4th, Joe Samsa and John Dowbrowski received \$9.25 and \$3.00, respectively. Have you heard. . . of the

wonderful basketball games the Euclid Vets have put on recently. Stan Minotas surely knows his stuff. Stan is managing the team. Included on the varsity are Lou Vidmar, R. Krall, A. Boyd D. Boyd, E. Strahosky, B. Kozan, S. Milosovic, H. Yanchar, (Beanie) Yanezich and F. Medved.

The cagers are members of two leagues—The Cuyahoga Valley League and the Euclid. The Valley League hasn't lost a game thus far and is only one game from the first round championship.

The Euclid League already has defeated one of the toughest teams in the League. Smith's Restaurant was stopped 26 to 22 on January 5th. All Euclid League games are played on Monday nights at Shore High School. The Valley League games at home are on Tuesday at Central. Games away usually are played on Tuesday and Wednesday.

With the Euclid Vets doing so well, let's see everyone come out to Shore or Central to boost the team to the goal of champs. It's practically ours now. All we need is a little outside help.

Must close for now. Will have more news shortly.

DUES COLLECTION

The secretary of Lodge "Napredok" No. 132, AFU will collect dues on Monday, Jan. 26th in the Slovene Society Home on Recher Avenue from 6 to 8 p. m.

BIRTH

A son, their first child, was born in December to Mr. and Mrs. Carl and Betty Toth, well known proprietors of the Melody Mart, 12323 St. Clair Ave. Congratulations!

ARMY RADIO PROGRAM

Cleveland, Ohio, January 15, 1948—The U. S. Army and U. S. Air Force 15-minute radio program "Proudly We Hail," achieves its full stature by becoming a half-hour presentation and on a record-breaking 1,000 station network over WEWS-FM, Sunday nights, January 25th at 7:30 p. m. "Proudly We Hail" is a transcribed dramatic show, professionally produced in the best Hollywood style, with actors chosen from Hollywood's top list of performers, and offered to radio stations throughout the United States not regularly connected with any of the major broadcasting networks.

Esther Williams, glamorous motion picture star, will play the leading role in the first half-hour drama. WEWS-FM during the following weeks will feature William Holden, George Murphy and Ginger Rogers, in that order on the program.

TWO LITTLE FLOOD VICTIMS

An Illinois Red Cross worker puts two questioning youngsters to bed in a Red Cross shelter after flood waters forced many families from their homes

ENAKOPRAVNOST
3231 St. Clair Ave.
HENDERSON 5311-12

ENGLISH SECTION

JAN. 23, 1948

GALA DANCE TONITE AT S. N. H.

The Cavalier Roller and Social Club, are the sponsors of a gala dance to be held tonite at the Slovene National Home on St. Clair Avenue. Johnny Vadal and his popular orchestra will be at the bandstand. For a friendly and enjoyable evening, be with the Cavaliers tonite. A grand time is assured all!

NOTES FROM ADRIA

Since the beginning of the year seven more names have been added to Adria's list of members: Olga Zakrajsek, Joan Rammel, Tony Svet, Emily Ozbic, Stana Mersnik and Ann and Rose Kutner. The membership is now well over fifty.

Rehearsals for the Spring Concert are in full swing. However, the date has been changed to May 16th.

The love bug has been hovering over the club, and as a result two engagements have been announced: Miss Jo Prelc to Bill Klein and Miss Alice Tylack to Ed Debenjak, all members of Adria.

Wedding bells will soon be ringing for members Mary Svrca and Gladys Pevec. Mary's future husband is Joe Nagal of Madison, Ohio and Gladys will marry Ernest Luzar of Kildeer Avenue.

LADIES IN RETIREMENT

The Mather Player of Goodrich Social Settlement will present for their second production this season, "Ladies In Retirement" on March 12, 13, and 14 at 8:30 p. m. in the Goodrich House Auditorium, 1420 East 31st Street.

Miss Maud Gentry, our director and former Play House member has the leading role with "Ace" Dancull in the only male part in the play. Others in the cast are: Edith Gaglione, Dolores Salinas, Martha Grubach, Delores and Jean Dancull.

IN HOSPITAL

The well known Mrs. Jennie Carl of 19807 Shawnee Avenue has returned home from the hospital. Friends may visit her.

GRDINA LADIES' HANDICAP LEAGUE

Florence Fodor rolled 190-474 pacing the Mihic Cafe to a clean sweep over Teany Recreation with Toni Grgas having a 486 series for the losers.

Chief Bar Maid Josephine Chapas's 469 led the Len-Bar to two wins over the Flaisman Cafe Lassies. Captain Eileen Senn's 492 led for the Flaisman's.

Paulich Bar Cafe shut-out Barto Recreation for three as Mary DeLost hit high for the Bar. Head Recreationist Jo Hovecar came through with 183-470.

Grdina Recreation went down three times before the Smrekar Hardwares who are continuing to widen their lead which is now nine games in first place. Jean Lipscomb rolled 188-528 for high series on the Smrekar.

Estelle Roitz with 199-525 led the Beauticians of Terrace Beauty Salon to two wins over the Old Homestead Tavern. Eleanor Suhadolnik again stood-out for the Homesteads.

In spite of Ann Burdelik's 187-547, the Tanko Markets were twice upset by the Superior Nite Club. Loretta Miller hit hard for the Nite Clubbers.

—Helen M. Flaisman, Secretary.

A COMEDY OF ERRORS

Next Sunday, January 25th, at 7:30 p. m., the Ivan Cankar Dramatic Society is raising the curtain on its first production of the season, a charming comedy, *Zadrega nad zadrego*. The title is something of a riddle, but translated it might be *Confusion and More Confusion* or as Will Shakespeare put it, *A Comedy of Errors*.

The cast of characters reads like a poll of your Cankar favorites: Frank Kokal, Josephine Millavec-Levstik, Frank Plut, Frances Ilc, Joyce Gorshe-Plemel, Andrew Turkman, Emma Plemel, Olga Marn and Jack Plemel, and then to top the treat, this play marks the debut with Cankar of a new and coming young actor, Stanley Marin, and rumor hath it that he is excellent! Direction of play is in the experienced hands of Joseph Skuk.

The play is very gay, very funny, and it has Cankar's choice for the initial production of the season for that very reason. Melodrama has its own merits and charms, but there is nothing like good, jolly, wholehearted laughter to raise the spirits and brighten one's morale. Sometimes one feels that the modern world is heavy enough with tragedy as is, so for comedy relief, the Cankar players present *Zadrega nad zadrego*, and their sole purpose will be to entertain you for a few hours.

Admission is 75 cents—curtain at 7:30—and you may laugh till the newly painted rafters ring!

Vida Shiffrer.

Home and Flower Show

More than one hundred garden clubs and other organizations throughout Ohio will send delegations of members and friends to Cleveland for the annual Greater Cleveland Home and Flower Show, February 28 through March 6. Last year this annual "most beautiful show of the year" was host to more than 127,000 people interested in home building, home improvement and gardening.

Exhibitors in the 1947 Greater Cleveland Home and Flower Show early in the year had reserved more space than was used in last year's show. This necessitated the expansion of the 1948 Home and Flower Show to occupy twice the space used in last year's show. This means that the Home and Flower Show at Public Auditorium will be bigger and better than ever before.

Clubs and organizations wishing to participate in the profit-sharing ticket sale arrangement are asked to contact the office of the Greater Cleveland Home and Flower Show at 520 Leader Building, Cleveland, Ohio.

VACATIONING

Mr. Thomas Kravec of Chardon, Ohio is vacationing in Hot Springs, Arkansas.

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 St. Clair Ave. EN 0670

A SPECIAL TREAT FOR ALL OF YOU IS COMING TO THE Norwood Theatre - Sun. Matinee Only

JANUARY 25th — ON OUR STAGE

"GRDINA" MAGICIAN SUPERB

This act is worth seeing again and again. Don't miss him! Plus on our screen one of the best comedies in years—Franchot Tone—Lucille Ball in "HER HUSBAND'S AFFAIRS" also Roy Rogers and Trigger in "SUNSET IN EL DORADO"

CADETS DANCE TOMORROW

A last minute reminder is hereby given by the members of St. Joseph's Cadets, to be with them tomorrow nite at the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road, where they are sponsoring their annual "Golden Blue-ettes" Dance. Music will be furnished by the ever popular Johnny Vadal and his RCA Recording Artists. Dancing will begin at 8 p. m. and last 'till???

Stamp Club Exhibit

The occasion of the Cleveland Stamp Club's 20th annual Exhibition and Bourse will undoubtedly be long remembered by those who attend.

Charles F. Orgel, General Chairman of the Show, announces a program which is well befitted the importance of this anniversary of one of Cleveland's largest stamp club.

The large and colorful ballroom of the Hotel Hollenden will form a perfect setting for this exhibition and bourse on January 31st and February 1st.

Packages of stamps will be handed out to the first hundred junior collectors attending the show.

There will be a bourse in connection with the show and dealers desiring bourse tables should contact Mr. E. Ong, 700 Hanna Building, Cleveland 15, Ohio, at once.

The Jamboree will be Saturday evening and is open to all for a very nominal fee.

Adult collectors attending the show will be given a ballot to vote on the invitation exhibits.

Among the invitational exhibits you will see the collections of Stephen M. Farndell, Chicago, Ill., (Penny Blacks & Mulready Covers); Sidney Lake, Patterson, N. J., (Stamps of Curacao); Col. Harris S. Muller, Wichita, Kansas, (Confederate States); Mortimer L. Neinken, New York, N. Y., (Specialized collection of U. S. 1 cent 1851-57); and Ignatz Reiner, New York, N. Y., (Historical material of stamps and covers with Black Jacks).

One of the outstanding trophies to be awarded in connection with the exhibition is the one being presented to the winner of the invitational section.

Sunday afternoon the North-Eastern Ohio Precancel Round-Up will take place. (For meeting room see bulletin board).

Mr. LaGanke of the Stamp-Ade Company of Cleveland, Ohio will hold one of his famous Hi-Hat auctions Friday evening preceding the show.

The final test of a gentleman is his respect for those who can be of no possible service to him.

MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st ST. — UTah 1-3040
Max Zelodec, Prop.
SPECIALIZING IN REPAIRING OF WRECKED AUTOS
Painting—Color Matching
Body and Fender Repairing on All Types of Autos

ANNUAL "MARCH OF DIMES" DANCE

As has been the custom each year at this time, the Slovenes of greater Cleveland have organized to sponsor a dance to raise money for the benefit of the Infantile Paralysis Fund drive, which was started by our late president, Franklin D. Roosevelt, just ten years ago. This dance will be held at the Slovene National Home on St. Clair Avenue on January 29th (Thursday) at 8 p. m. The music will be furnished by a galaxy of leading Slovenian musicians, for which the admission is 75 cents.

Those elected to supervise this event are the following: Max Traven, Chairman; Frank Jakovic, Vice-Chairman; Vicki Hovecar, Secretary; Mary Petrich, Recording Secretary; John Menart, Treasurer; Joseph Penko,

publicity. Tickets may be obtained from any of the above mentioned, or from Slovenian merchants and the various Slovenian Halls.

Here's our chance, fellow Slovenes, to show this town our spirit of cooperation for such a worthy cause. Our contribution will help provide the aid required by "polio" victims everywhere regardless of age, race, creed, or color. So, you see, this cause is both urgent and vital as the stricken unfortunates are many.

Let's make this a successful event! You can help by your attendance at the dance on Thursday, January 29th. Bring along your friends, and have a good time!

—A. M. Skocaj

Twilight Gardens Boosts Fund To Fight Infantile Paralysis

This year again, as last, the Gornik Bros.: John H., Ermin L., James V., Joseph E., Raymond I., are throwing open to the Lake County Chapter of National Foundation for Infantile Paralysis, the entire facilities of Twilight Gardens Nite Club, for a March of Dimes Dance to be held on Friday evening, January 30th, 1948 at 9 p. m.

They are contributing to this cause in memory of their Dad, the late John Gornik, Sr., and in continuation of his work which he held so close to his heart since President Roosevelt's First Birthday Ball.

The success of the dance is already partly assured, inasmuch as the bartenders, the waitresses, the cooks, the gate attendants, the parking boys, and Johnny Zalokar's Band, all of Twilight Gardens, have donated their services for that night.

The bar profits, too, are being donated to the Chapter, as was done last year; only a step further has been taken. Through the efforts of Ray Holicky and the Lake County Liquor Dealers Ass'n, all the liquor and beer necessary for that night, has been donated by the individual tavern owners of Lake County. Mr. Jack Sheridan, the Chap-

ter Chairman and Mrs. Ralph Ellsworth form the committee for the promotion of ticket sales for the dance. These are being sold for a dollar per person.

BIRTHS

Mr. and Mrs. Joseph Gombac of Arms Avenue, are announcing the birth of a baby girl, their first child. Grandparents for the first time are Mr. and Mrs. Joseph Gombac of Arms Avenue, and Mr. and Mrs. Joseph Penko of Euclid, Ohio.

Announcing the birth of their first child, a son, are Mr. and Mrs. Jack Banko of 877 East 185th Street. Mother's maiden name was Sylvia Poljanec. She is the daughter of the well known Mrs. Albina Vesel of 877 East 185th Street, who is grandmother for the second time. Also grandparents for the second time are Mr. and Mrs. Jack Banko of Pawnee Avenue. Congratulations!

FEELING LOW THESE DAYS

VITALITY TAKES VITAMINS—If you have felt your resistance lowered during these cloudy winter days. If colds come too often and too easily, you probably need more vitamins in your diet.

We carry a full line of vitamins and will be glad to advise you.

Toedtman & Follis

PHARMACISTS
SUPERIOR AVE. AT E. 65th ST.
Registered Pharmacist Always on Duty
Call HE 1035

Charles & Olga Slapnik

FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

VISIT NEW

TINO MODIC'S CAFE

6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

SEDMAK

Moving and Storage

also

Light Expressing

1024 EAST 174th ST.
KE 6580

INCOME TAX

Twenty five years of experience and good service to hundreds of satisfied clients is the best proof that our services are appreciated; because, year after year, we serve the same Merchants, Property Owners and Industrial Workers to their full satisfaction. It is through our clients that we get, each year, more and more customers.

All our work is strictly confidential.

It will be to your advantage to have Mr. Mihaljevich make your 1947 Income Tax Return.

OFFICE HOURS WILL BE FROM 9 A. M. TO 7 P. M.

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.
HE: 6152